

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Τ. Ε. Ι.

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : Λ Ο Γ Ι Σ Τ Ι Κ Η Σ

Θ Ε Μ Α :

" Νόμος 879/79 περί Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών"

Πέτσας Κων/νος

Μπάντος Χαράλαμπος

Π ά τ ρ α ι : 1 9 9 0

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

1094

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2000-2006

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ 1

ΜΕΤΡΟ 1.1

ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2000-2006

1. Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Η αγάπη μας για τον αθλητισμό και πιο συγκεκριμένα για το ποδόσφαιρο, μας ώθησαν να επιλέξουμε το θέμα αυτό, από τον εισηγητή κ.Γιαννακόπουλο Τ.

Η ολοκλήρωση όμως της εργασίας οφείλεται στην κ. Πρωτόπαππα Ε. και την ευχαριστούμε για την συμπαράστασή της.

Επίσης ευχαριστούμε τους αρμοδίους υπαλλήλους της Γ.Γ.Α. για τις πολύτιμες πληροφορίες που μας έδωσαν.

Μετά τιμής
ΠΕΤΣΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΜΠΑΝΤΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πριν ασχοληθούμε με τον Νόμο 879/1979 "περί ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιρειών" και γενικότερα με τα προβλήματα του επαγγελματικού ποδοσφαίρου, σκόπιμο είναι να γίνει μια ιστορική αναδρομή στο ποδόσφαιρο από τότε που πρωτοπαρουσιάστηκε μέχρι και σήμερα.

Ο Όμηρος αναφέρει την Ναυσικά να παίζει με μπάλα στο νησί των Φαιάκων. Αργότερα Άγγλος εξερευνητής είδε ιθαγενείς να παίζουν κλωτσώντας μια νεκροκεφαλή. Στην Ιαπωνία το 1000 π.Χ. ένα παιχνίδι έχει θρησκευτικό χαρακτήρα και λέγεται "κέ-μαρι". Είναι το ποδόσφαιρο, που την ίδια εποχή παίζεται από τους Ασσυρίους και τους Αιγυπτίους. Οι Αζτέκοι έπαιζαν ποδόσφαιρο με μοναδική διαφορά το μεγαλύτερο μέγεθος της μπάλας. Τον 4ο αιώνα στην Κίνα ήταν άθλημα (Τσιού-χιού) αλλά και μέρος της στρατιωτικής εκπαίδευσης από την δυναστεία των Χαν 206-25 μ.Χ. Το τέρμα στο κάτω ήμισυ δεν είχε, δίχτυ και ο τερματοφύλακας δεν μπορούσε να χρησιμοποιήσει τα χέρια.

Στην Αρχαία Ελλάδα ο Πολυδεύκης γράφει ότι λεγόταν επίσκυρον ή επίκοινον ή άρπαστον. Σαν μπάλλα χρησιμοποιήθηκε κύστις βοδιού, αλλά αργότερα στην Σαμοθράκη ανακαλύφθηκε ομοίωμα σημερινής δερμάτινης μπάλλας. Με την κατάκτηση της Ελλάδας το 146 π.Χ. οι Ρωμαίοι, όπως και κάθε τι έλληνικό, μετέφεραν το ποδόσφαιρο στο Λάτιο και το ονόμασαν Χασπαρτουμ (ομοιότητα με την ελληνική λέξη άσπαρτον).

Με την κατάκτηση της Γαλατίας το μετέφεραν στη σημερινή Γαλλία, όπου ήταν τοπικό έθιμο και μέχρι το 1870 παιζόταν στη Νορμανδία κάθε Χριστούγεννα και Καθαρή Δευτέρα. Ονομαζόταν

Σούλ από την Κελτική λέξη Χάλ = Ηλιος. Στην Φλάνδρα και τη Βρετάννη το Μεσαίωνα νόμιζαν ότι εξόρκιζε τα πονηρά πνεύματα. Αργότερα προκαλούσε έξαψη παθών στους θεατές και οι αρχές το απαγόρευσαν. Την ίδια εποχή παιζόταν από τους Βερβερίνους του Μαρόκου σαν είδος μαύρης μαγείας για να προκληθούν βροχές. Το 1550 παίζεται από τους Μεδίκους της Φλωρεντίας και από πολλούς πάπες της Αγίας Έδρας του Βατικανού.

Οι Άγγλοι το γνώρισαν από τις Ρωμαϊκές Λεγεώνες και τους Νορμανδούς. Στο Τσέστερ παιζόταν σαν έθιμο την Καθαρά Δευτέρα από υφασματέμπορους και τα τέρματα ήσαν οι δύο άκρες της πόλης, συμμετείχε δε απεριόριστος αριθμός παικτών. Επίσημη μέρα του ήταν η Τρίτη πριν την έναρξη της Σαρακοστής και αποτελούσε λαϊκή ψυχαγωγία. Δεν υπήρχε διάρκεια στους αγώνες με αποτέλεσμα να γίνονται πολλοί καυγάδες στους οποίους επενέβαινε έφιππη Αστυνομία για να τους διαλύσει. Φανατικοί εχθροί του ο συγγραφέας Έλιοτ που το ονόμαζε βάνουσο και ο Σαίξπηρ που έβαλε στο στόμα ενός ήρωά του την λέξη ποδοσφαιριστής αντί βρισιάς. Το 1314 ο Ριχάρδος ο Β΄, το 1401 ο Ερρίκος π Δ΄, το 1504 ο Ερρίκος ο Η΄ το αποκάλεσαν εχθρό της κοινωνίας. Η Ελισάβετ το 1572 το κήρυξε εκτός νόμου. Στον τελικό του κύπελλου το 1914 συμφιλιώνονται η Μοναρχία με το ποδόσφαιρο και ο βασιλιάς Γεώργιος ο Ε΄ παρίσταται στον αγώνα. Από τότε τελείται το κύπελλο υπό την αιγίδα του θρόνου.

Τον 18ο αιώνα υιοθετήθηκε από τα σχολεία των πλουσίων και αργότερα από τις εργατικές τάξεις. Ο αγωνιστικός χώρος πήρε μικρότερες διαστάσεις, όσος και ο χώρος των προαυλίων. Το 1846 θεσπίστηκαν οι πρώτοι κανόνες από το Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ. Το 1862 ο Τ.Θρίγκ πεσπίζει δέκα από τους δεκαεπτά

σημερινούς κανόνες και ιδρύεται ο πρώτος Σύλλογος, στον κόσμο η Νότς Κάουντυ. Το 1871 η πρώτη επίσημη διοργάνωση, το κύπελλο Αγγλίας. Η αποικιοκρατία το κάνει γνωστό στην Ασία, Αφρική και Αυστραλία. Το 1879 στο φωτισμένο από προβολείς Κένιγκτον Οβάλ γίνεται ο πρώτος νυχτερινός αγώνας. Το 1883 μπαίνει το οριζόντιο δοκάρι, αντί της τεντωμένης ταινίας. Το 1891 εμφανίζεται ο διαιτητής για να σταματήσουν οι διαφωνίες των παρατηρητών των αντιπάλων. Το 1904 ιδρύεται η Διεθνής Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία ΦΙΦΑ και το 1930 το πρώτο Παγκόσμιο Κύπελλο.

Στην Ελλάδα το ποδόσφαιρο άργησε να εμφανισθεί, αντίθετα με άλλα αθλήματα, όπως ο κλασικός αθλητισμός, η γυμναστική και άλλα σπόρ, που αναπτύχθηκαν στον τόπο μας και έγιναν γνωστά στα τέλη του περασμένου αιώνα, χάρη στους πρώτους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας το 1896. Ποδόσφαιρο όμως παιζόταν λίγο πριν το 1900 στον ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης και της Ιωνίας, όπου το σπόρ αυτό είχε κάνει τότε τα πρώτα του βήματα. Έτσι, ελληνικοί σύλλογοι, όπως η Πέραν Κλούμπ στην πόλη, ο Πανιώνιος και ο Απόλλων στη Σμύρνη, είχαν εκείνη την εποχή ποδοσφαιρικές ομάδες.

Στα πρώτα χρόνια του 20ου αιώνα, το ποδόσφαιρο εμφανίστηκε και στην Ηπειρωτική Ελλάδα. Έλληνες από την Πόλη και τη Σμύρνη πήταν την πρωτοβουλία να το διαδώσουν και να το διδάξουν στους Αθηναίους. Έτσι το 1905 άρχισε να παίζεται ποδόσφαιρο και στην Ελλάδα και το 1906 ιδρύθηκε ο "Παδοσφαιρικός Σύλλογος Γουδί", που κατασκεύασε και το πρώτο γήπεδο, στους πρόποδες του Υμητού. Το "Γουδί" άρχισε να φέρνει τους πρώτους αγώνες μεταξύ ομάδων που είχαν συγκροτηθεί με μέλη του συλλόγου και με μερικά επίσημα σωματεία.

Επίσημα πλέον το ποδόσφαιρο εμφανίστηκε στην Ελλάδα το 1908, όταν μερικοί αθλητές του Πανελληνίου Γ.Σ. αποχώρησαν από το Σύλλογό τους και ίδρυσαν τον "Πανελλήνιο Ποδοσφαιρικό Όμιλο", που δεν ήταν άλλος από τον σημερινό "Παναθηναϊκό Δ.Ο."

Παράλληλα άρχισε και μια ποδοσφαιρική κίνηση στον Πειραιά με πυρήνα τον "Πειραιϊκό Ποδοσφαιρικό Όμιλο" που πολλά χρόνια αργότερα νομοάστηκε "Ολυμπιακός Σύνδεσμος Φιλιάθλων Πειραιώς". Φυσικά ακολούθησε η ίδρυση και άλλων ποδοσφαιρικών σβλ-λόγων στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και την Πάτρα. Μεσολάβησε όμως, ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος και διακόπηκε η ποδοσφαιρική κίνηση για να ξαναρχίσει μετά το 1918, όταν με την εμφάνιση των συμμαχικών στρατευμάτων το άθλημα αναπτύχθηκε ακόμη πιο πολύ. Για πολλά χρόνια το ποδόσφαιρο ανήκε στον ΣΕΓΑΣ. Έγινε δε αυτόνομο με την ίδρυση της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας, δηλ.το 1926. Η χρονιά αυτή, αποτελεί έναν από τους πιο μεγάλους σταθμούς του ποδοσφαίρου στη χώρα μας.

Το ελληνικό ποδόσφαιρο θα μπορούσε να χωριστεί σε τρεις σημαντικές περιόδους:

- α. Την προπολεμική και μεταπολεμική εποχή έως το 1959
- β. την εποχή της Α΄Εθνικής Κατηγορίας ,και
- γ. την τωρινή ,την εντελώς σύγχρονη, του καθαρού επαγγελματισμού.

Οι απαιτήσεις από το προπολεμικό ποδόσφαιρο και από αυτό των πρώτων μεταπολεμικών χρόνων, δεν μπορούσε να είναι μεγάλες. Δεν είχε τα μέσα για να προχωρήσει και να συναγωνισθεί η Ελλάδα τις ξένες χώρες. Η πολιτεία ήταν αμέτοχη, ή σχεδόν αμέτοχη και οι φίλαθλοι, λίγοι στην αρχή, πολλοί, πάρα πολλοί στη συνέχεια, αλλά χωρίς την απαιτούμενη πείρα για να δώσουν

την ώθηση που χρειαζόταν το σπόρ. Οι ιστορικοί αγώνες των αιώνων αντιπάλων, του "Ολυμπιακού" και "Παναθηναϊκού" και τα μεμάλα μάτς των ομάδων του Κέντρου και της Θεσσαλονίκης είναι η περίοδος πριν την ενηλικίωση του ποδοσφαίρου στην Ελλάδα.

Το ελληνικό ποδόσφαιρο οργανώνεται πλέον και παίρνει μια συγκεκριμένη μορφή το 1959 και μετά, με την δημιουργία της Α' Εθνικής. Αρχίζουν να έρχονται ξένοι προπονητές. Το ποδόσφαιρο πια, παίζεται και στην Ελλάδα με τα πρότυπα των προηγμένων στο άθλημα χωρών. Οι ομάδες σκάβουν για τα θεμέλια του επαγγελματισμού και θα μεσολαβήσουν αρκετά στάδια ως την περίοδο του 1979-80, που θα γίνει το πρώτο πρωτάθλημα μεταξύ Ανωτύμων Εταιρειών:

- α) Ο αμοιβόμενος ερασιτεχνισμός
- β) Ο ημιεπαγγελματισμός, με τους Αργεντινοέλληνες, τους Ουραγουανοέλληνες και γενικά τους ομογενείς που τους ανακαλύπτουν μόνο οι άνθρωποι που δουλεύουν για τις πλούσιες ομάδες και αργότερα με τους ξένους.
- γ) Ο ανεπίσημος επαγγελματισμός.

Όταν ξεκίνησαν οι αγώνες, αποτελούσε μεγάλη χαρά και ταυτόχρονα ικανοποίηση η συμμετοχή των παικτών σ' αυτά τα παιχνίδια, χωρίς καν να υπάρχει η σκέψη της αμοιβής ή κάποιας αποζημίωσης για τη συμμετοχή τους. Το μόνο που έπαιρναν ήταν κάποιο αναψυκτικό ή τσάϊ στο ενδιαμέσο διάλειμμα. Αυτό συνεχίστηκε για πολλά χρόνια, οι ομάδες αποκτούσαν διάφορα έσοδα, είτε από εισιτήρια, είτε από εισφορές παραγόντων, με τα οποία αγοράζονταν τα απαραίτητα υλικά (παπούτσια, φόρμες, στολές) που πλέον δεν επιβάρυναν τους ποδοσφαιριστές. Με τον καιρό άρχισε να δίνεται και κάποιο συμβολικό μικροποσό, θα το λέγαμε "πριμ"

για τυχόν επιτυχίες. Όλο αυτό το σκηνικό μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '60. Ειδικότερα από το 1958 και ύστερα με την δημιουργία του Οργανισμού Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου (ΟΠΑΠ), άρχισε μια καινούργια εποχή. Οι ομάδες βλέποντας ότι το κράτος έχει μεγάλες οικονομικές απολαβές μέσω του ΠΡΟ-ΠΟ, άρχισαν να διεκδικούν και αυτές κάποιο ποσοστό χρημάτων. Ταυτόχρονα οικονομικά ισχυροί παράγοντες άρχισαν να εισβάλλουν στο χώρο του ποδοσφαίρου, με την ανάληψη από μέρους τους την διοίκηση των ομάδων. Ο τύπος από την πλευρά του πλησίασε πιο πολύ το άθλημα. Η προβολή για παίκτες και προπονητές ήταν μεγάλη. Οι παράγοντες είχαν πλέον κι' αυτοί κάποιο έμμεσο κέρδος, γιατί γινόταν ανέξοδη διαφήμιση και προβολή. Αμμέτοχοι σ' όλη αυτή την κατάσταση δεν θα μπορούσαν να μείνουν και οι ποδοσφαιριστές. Είδαν ότι από τα πόδια τα δικά τους είχαν κέρδος πολλοί άλλοι, εκτός από τους ίδιους. Το χρήμα άρεσε σε πολλούς. Είτε αυτό δίνονταν από τις διοικήσεις, είτε από άλλους "ενδιαφερόμενους". Εδώ πλέον μπαίνουμε σε μια άλλη φάση. Τρίτοι πληρώνουν παίκτες για συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Έχουμε δηλ. τους λεγόμενους "στημένους" αγώνες. Γρήγορα όμως αυτή η τακτική έγινε καθεστώς. Από τότε μέχρι και σήμερα συνεχίζεται, χωρίς η πολιτεία και η ηγεσία του αθλήματος να λάβουν κάποια ουσιαστικά μέτρα. Η κατάσταση αυτή έγινε πιο έντονη κατά την περίοδο της δικτατορίας. Ξεπέρασε και τα σύνορα της χώρας. Οι συνταγματάρχες, θέλοντας να προβληθούν, να σκεπάσουν άλλες καταστάσεις και να κατευθύνουν τα μάτια του λαού, οδήγησαν την ομάδα του ΠΑΟ στον θρίαμβο του Γουέμπλεϋ . (ήττα βέβαια στον τελικό, αλλά θριαμβευτική πορεία μέχρι εκείς). Γράφτηκαν πολλά άρθρα από τον ευρωπαϊκό τύπο γι' αυτήν την πορεία, καθόλου ό-

μως κολακευτικά για τη χώρα μας. Σημειώθηκαν ακόμα πολλά κρούσματα δωροδοκιών στη συνέχεια που άλλοτε καλύπτονταν (τις πιο πολλές φορές) και άλλοτε τιμωρούνταν ομάδες μικρές και ανίσχυρες (υποβιβασμός ΗΡΑΚΛΗ το '77). Γύρω από όλο το κύκλωμα των στημένων αγώνων, επικρατούσε και επικρατεί μεγάλη μυστικότητα. Ήταν και είναι δύσκολο να πιστούν οι ένοχοι.

Κυριαρχία, με λίγα λόγια, του χρήματος. Το χρήμα ήταν το ΠΑΝ. Οι Έλληνες ποδοσφαιριστές είχαν απαιτήσεις πολλές. Το χρήμα ήταν το βασικό τους κίνητρο για να παίξουν και να αποδόσουν. Ρβλεπαν παράλληλα τα χρήματα που έπαιρναν οι "άλλοι Έλληνες" και ζητούσαν και αυτοί, δικαιολογημένα μεγαλύτερες απολαβές. Με τον όρο "άλλοι Έλληνες" ονομάζουμε τους διάφορους εισαγόμενους ποδοσφαιριστές, από χώρες, κυρίως της Ν.Αμερικής, που εισβάλλουν στο χώρο του ποδοσφαίρου, με πλαστά χαρτιά που "πιστοποιούσαν" την ελληνική του καταγωγή. Οι αμοιβές τους ήταν αντιστρόφως ανάλογες με την προσφορά τους. Πολλά τα χρήματα, λίγη η προσφορά τους.

Βλέποντας η κυβέρνηση ότι το κύκλωμα του ποδοσφαίρου κινείται γύρω από το χρήμα, έχει ξεφύγει δηλ. από τον ερασιτεχνισμό, πήρε τη μεγάλη απόφαση να επαγγελματικοποιήσει το "άθλημα". Η δημιουργία των ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών, σύμφωνα με την τότε κυβέρνηση ήταν η πιο ενδεδειγμένη λύση για πολλά προβλήματα.

Γιατί το ποδόσφαιρο, ως άθλημα, έχει τεράστια απήχηση στον ελληνικό λαό, στους εργαζόμενους, στα φτωχότερα στρώματα και ιδιαίτερα στην νέα γενιά. Έχει απήχηση στους χιλιάδες φιλάθλους, που γεμίζουν τα γήπεδα και συνδέεται με ένα τρόπο με όλους εκείνους, τους χιλιάδες ανθρώπους που κάθε Σάβατο

συμπληρώνουν, έστω ένα δελτίο ΠΡΟ-ΠΟ.

Το ποδόσφαιρο όμως, δεν είναι ουσιαστικά αθλητισμός, είναι μάλλον ένας στείρος και περιορισμένος πρωταθλητισμός. Είναι ένα μεγάλο παιχνίδι που συνδέεται με συγκεκριμένα οικονομικά συμφέροντα και στο οποίο μεγάλες ομάδες με μεγάλες δυνατότητες συναγωνίζονται μικρές ομάδες με μικρές δυνατότητες. Είναι ένας αγώνας επιβίωσης ανάμεσα σ' αυτές τις ομάδες, που δεν έχει καμιά ουσιαστική σχέση καμιά βαθύτερη σχέση με τα αθλητικά ιδεώδη, με τα ιδανικά της ευγενικής άμιλλας, με την καλλιέργεια όλων των δυνατοτήτων του νέου ανθρώπου, με την ομαλή σωματική και ψυχική ανάπτυξη.

Μια από τις μεγάλες πληγές του ποδοσφαίρου είναι η παντοδυναμία των μεγαλοπαραγόντων που κυριαρχούν στα σωματεία. Με μια λέξη ο "παραγοντισμός". Αυτή η παντοδυναμία πετυχαίνεται με τη διατήρηση των Σωματείων σαν κλειστές λέσχες, όπου είναι ευπρόδεστοι μόνο οι ημέτεροι και με τη διατήρηση καταστατικών που προβλέπουν πως, όλες οι αποφάσεις που παίρνονται από τις Διοικήσεις να εξαρτώνται από αυτούς τους μεγαλοπαραγόντες. Και είναι λίγο πολύ γνωστοί αυτοί οι μεγαλοπαραγόντες, τουλάχιστον για τα μεγαλύτερα σωματεία. Όλα αυτά οι άνθρωποι που είναι βιομήχανοι, εφοπλιστές, επιχειρηματίες και τις πιο πολλές φορές σημαίνοντες παράγοντες των εκάστοτε κυβερνήσεων κομμάτων, χρησιμοποιούν αθλητικά σωματεία είτε για λόγους προσπορισμού ορισμένων κερδών, είτε για λόγους προσωπικής προβολής. Επιβεβαίωση του ισχυρισμού ότι τα σωματεία είναι κλειστές λέσχες, αποτελεί το γεγονός ότι δίπλα στα μεγάλα τουλάχιστον Σωματεία υπάρχουν Σύνδεσμοι Φιλάθλων. Αυτοί οι σύνδεσμοι συσπειρώνουν τα πλατύτερα στρώματα των φιλάθλων, που ενδιαφέρονται

για το ποδόσφαιρο, τους ανθρώπους που αγαπούν την ομάδα τους, αλλά δεν έχουν την δυνατότητα να βρουν κάποιο τρόπο για να εισέλθουν ουσιαστικά στο Σωματείο, που αποτελεί ένα κλειστό κύκλωμα.

Ο παραγοντισμός, ο οποίος υπήρχε ανέκαθεν και γεννά πάρα πολλά προβλήματα, για να κτυπηθεί χρειάζεται να παρθούν ριζοσπαστικά μέτρα. Ο παραγοντισμός είναι η βασικότερη αιτία της διάβρωσης που υπάρχει στο ελληνικό ποδόσφαιρο. Οι δωροδοκίες οι οποίες είτε γίνονται γνωστές, είτε όχι, οι θυγατρικές εταιρίες που δημιουργούνται, οι μίζες στις μεταγραφές των ποδοσφαιριστών είναι μερικά προϊόντα του παραγοντισμού. Χαρακτηριστικό παράδειγμα των πιο πάνω είναι ο Γεώργιος Κοσκωτάς. Ίσως ήταν ο μεγαλύτερος εκφραστής του παραγοντισμού. Η θυελλώδης είσοδος του επιχ/ματία Κοσκωτά στο ποδόσφαιρο, συνοδεύτηκε με μια επίσης θυελλώδη θα την ονομάζαμε, αποχώρηση από το ποδοσφαιρικό κύκλωμα. Με την συμμετοχή του Κοσκωτά στο ποδόσφαιρο αλλάζουν πολλά. Κατ'αρχήν ανέβηκαν στο κατακόρυφο οι τιμές των ποδοσφαιριστών. Πλησίασαν και έφτασαν οι τιμές των Ελλήνων ποδοσφαιριστών αυτές των ξένων. Ήρθαν ξένοι, για τους οποίους δόθηκαν τεράστια ποσά (1988 Λάγιος Ντέταρι στον Ολυμπιακό 1.500.000.000 δρχ), ακόμα και για Έλληνες (1988: Σ.Κοφίδης στον Ολυμπιακό στοίχισε περισσότερα από 250 εκατ.)

Επίσης οι μισθοί και τα πριν ανέβηκαν και αυτά στο κατακόρυφο. Δώθηκε πριμ για ένα και μόνο αγώνα 600.000 δρχ. Αγωνιστική περίοδο 1988-89.

Βγήκαν στην επιφάνεια δωροδοκίες ποδοσφαιριστών για τις οποίες δεν δώθηκε από την αθλητική και πολιτική Δικαιοσύνη η πρέπει σοβαρότητα. Τιμωρήθηκαν μόνο (από τις ομάδες τους)

ποδοσφαιριστές χωρίς να τιμωρηθούν ΠΑΕ (Αγώνας κυπέλλου ΑΕΚ-ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ, Μπαλής, Παπαδόπουλος). Έτσι αναγκάστηκαν και οι παράγοντες των άλλων ομάδων να δίνουν μεγαλύτερα πριμ στους ποδοσφαιριστές τους, για να μπορέσουν να τους συγκρατήσουν αλλά και να τους κάνουν να αποδώσουν μόνο για όφελος της ομάδας τους.

Η φυγή του Κοσκωτά από το ποδοσφαιρικό κύκλωμα άφησε ένα κενό. Σίγουρα μεγάλο, γιατί είχε δημιουργήσει μια κατάσταση τέτοια, που μόνο ο ίδιος θα μπορούσε να τη συντηρήσει. Τα χρέη της ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ μεγάλα και μόνο το γεγονός ότι το 51% των μετόχων της ΠΑΕ βρίσκονται υπό την κατοχή της Τράπεζας Κρήτης, καθώς και η κυριότητα ορισμένων ποδοσφαιριστών (Λ.Ντέταρι), οδηγούν αυτήν την ΠΑΕ σε μεγάλο αδιέξοδο.

Πέρα από το ποδόσφαιρο επηρεάστηκαν και άλλα αθλήματα, από τον Κοσκωτά, κυρίως το μπάσκετ, βόλλεϋ και πόλο. Η μεταγραφή ενός από τους καλύτερους βολλεϋμπολίστες του κόσμου (του κορυφαίου σχεδόν στην Ευρώπη, Σοηδού Μ.Γκούσταφσον στον Ολυμπιακό, αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα. Φεύγοντας όμως ο Κοσκωτάς έφυγε και ο ίδιος ο αθλητής, διότι η ομάδα του δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στις μεγάλες οικονομικές απαιτήσεις του. (Ο Κοσκωτάς αποτέλεσε ίσως το χειρότερο κεφάλαιο της ιστορίας του ελληνικού ποδοσφαίρου).

Ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα είναι η έλλειψη επαγγελματικής κατοχύρωσης των ποδοσφαιριστών, καθώς και η έλλειψη ουσιαστικής ασφάλισης των ποδοσφαιριστών, καθώς και η έλλειψη ουσιαστικής ασφάλισης από ατυχήματα κλπ. Το πιο σημαντικό είναι πως αυτοί οι άνθρωποι έχουν μια εντελώς ανασφαλή προοπτική. Ενώ για ειδικούς λόγους είναι υποχρεωμένοι να δουλεύουν

για ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα, γιατί μόνο μέσα σ' αυτό το χρονικό διάστημα αποδίδουν, μετά δεν έχουν καμιά ουσιαστική δυνατότητα που να τους εξασφαλίζει μια μελλοντική κάπως άνετη ζωή. Και εκτός από τα 2-3 μεγάλα σωματεία, που έχουν και μεγάλες οικονομικές δυνατότητες και μπορούν να αμοίβουν κάπως ικανοποιητικά τους ποδοσφαιριστές τους, τα υπόλοιπα σωματεία η μεγάλη πλειοψηφία των ποδοσφαιριστών, αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα.

Την κατάσταση του μεγαλοπαραγοντισμού συμπληρώνει και βοηθά, γιατί σχετίζεται άμεσα, η ουσιαστική παντελής έλλειψη υποδομής που υπάρχει σήμερα στο ελληνικό ποδόσφαιρο¹. Αθλητικές εγκαταστάσεις γενικότερα, αλλά και πιο ειδικά, όσον αφορά το ποδόσφαιρο, το οποίο υποτίθεται ότι απολαμβάνει και μιας ιδιαίτερης εύνοιας από τις κυβερνήσεις, σε σχέση με άλλα αθλήματα, δεν υπάρχουν οι πιο πολλές ομάδες οι οποίες αγωνίζονται στο πρωτάθλημα της Α' Εθνικής, δεν έχουν γήπεδο δικό τους. Αλλά και οι χώροι που υπάρχουν δεν ανταποκρίνονται στις στοιχειώδεις ανάγκες που έχουν σχέση, έστω και με τη σωματική ακεραιότητα των ίδιων των αθλουμένων.

1. Ομάδα η οποία έχει δικό της γήπεδο, έχει πιο πολλές εισπράξεις, έχει και τη δυνατότητα να δημιουργήσει "φυτόριο" για την παραγωγή ταλέντων για την μελλοντική ενίσχυση της ποδοσφαιρικής ομάδας. Έτσι θα έχει έσοδα και επιπλέον δεν θα δαπανά πολλά χρήματα για μεταγραφές, οπότε ο ρόλος του παράγοντα σαν οικονομικός αιμοδότης θα περνά σε δεύτερη μοίρα.

Ακόμα ένα φαινόμενο το οποίο υπήρχε βέβαια και πριν, αλλά σε ήπια μορφή, η βία κατά τη διάρκεια του επαγγελματικού ποδοσφαίρου αυξήθηκε σε μεγάλο βαθμό. Ειδικά τα δύο-τρία τελευταία χρόνια (1986-89) είχε μεγάλη έξαρση.

Παρόλο ότι πέρασαν 11 χρόνια από την καθιέρωση του επαγγελματικού ποδοσφαίρου, προβλήματα τα οποία υπήρχαν και πριν δεν καταπολεμήθηκαν, όπως αναμενόταν από την τότε κυβέρνηση με την καθιέρωση του επαγγελματικού ποδοσφαίρου. Ίσα-ίσα συνέχισαν να παραμένουν και αναπτύχθηκαν ακόμα πιο πολύ.

Η τότε κυβέρνηση που θέσπισε το επαγγελματικό ποδόσφαιρο, είχε στόχο να εξαλείψει ή να ελαττώσει όλα τα προηγούμενα που αναφέρθηκαν. Στόχος ο οποίος δεν επιτεύχθηκε και δύσκολα να επιτευχθεί στο άμεσο μέλλον.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 1ο

ΝΟΜΟΣ ΥΠ ΑΡΙΘΜ. 879 (Φ.Ε.Κ. Α'56/21.3.1979)

ΠΕΡΙ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ ΑΡΙΘ.879/1979 - ΦΕΚ Α'56

ΠΕΡΙ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΑΙ ΑΝΩΝΥΜΟΙ ΕΤΑΙΡΙΑΙ

Άρθρο 1

Ίδρυση

1. Εις το κατ'έτος διοργανούμενον, κατά τας ισχύουσας διατάξεις και τους Κανονισμούς της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (ΕΠΟ), πρωτάθλημα ποδοσφαίρου Α'Εθνικής Κατηγορίας μετέχουν αποκλειστικώς σωματεία, τα οποία διατηρούν τμήματα αμειβομένων ποδοσφαιριστών, εφόσον τα τμήματα ταύτα ήθελον οργανωθεί κατά τας διατάξεις του παρόντος, υπό μορφήν ποδοσφαιρικών νανωύμων εταιριών.

2. Αι ποδοσφαιρικά ανώνυμοι εταιρία περιλαμβάνουν μόνον τα τμήματα αμειβομένων ποδοσφαιριστών των αθλητικών σωματείων, τα οποία κατά τα λοιπά, εξακολουθούν αυτοτελώς υφιστάμενα, ως προς τα τμήματα ερασιτεχνικού ποδοσφαίρου ή έτερα αθλητικά τμήματα.

3. Η οργάνωσις εις ποδοσφαιρικήν ανώνυμον εταιρείαν του εξ αμειβομένων ποδοσφαιριστών τμήματος του αθλητικού σωματείου ως και η τυχόν συνεισφορά αθλητικών εγκαταστάσεων, αποφασίζεται υπό της Γενικής Συνελεύσεως των μελών του σωματείου. Ειδικώς, δια την λήψιν της τοιαύτης αποφάσεως απαιτείται η παρουσία του ημίσεως τουλάχιστον των μελών και η απόλυτος πλειψηφία των παρόντων. Εις περίπτωσιν ματαιώσεως της συνεδριάσεως της Γενικής Συνελεύσεως δι'έλλειψιν άπαρτίας, αύτη επαναλαμβάνεται εντός οκτώ (8) ημερών, απαιτουμένης της παρουσίας των 2/5, τουλάχιστον των μελών και της απολύτου πλειοψηφίας των

παρόντων, προς λήψιν αποφάσεως. Εις περίπτωσιν ματαιώσεως της συνεδριάσεως και της Γενικής ταύτης Συνελεύσεως δι'έλλειψιν απαρτίας, αύτη επαναλαμβάνεται εντός πέντε (5) ημερών, ότε λογίζεται εν απαρτία ανεξαρτήτως του αριθμού των παρόντων μελών και της αποφάσεως λαμβανομένης δι'απολύτου πλειοψηφίας των παρόντων.

Δια της αποφάσεως παρέχεται η εξουσιοδότησις εις μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του σωματείου προς ίδρυσιν της εταιρείας.

4. Αθλητικά σωματεία, τα οποία κατά τους Κανονισμούς των διεξαγομένων πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου δικαιούνται εις το εξής να αγωνιστούν εις την Α'Εθνικήν Κατηγορίαν, οφείλουν να ολοκληρώσουν την οργάνωσιν του εξ αμειβομένου ποδοσφαιριστών τμήματός των υπό μορφήν ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας, μέχρι της ενάρξεως της δευτέρας ποδοσφαιρικής περιόδου από της ανόδου των εις την κατηγορίαν ταύτην.

Απράκτου παρερχομένης της άνω προθεσμίας ή εφόσον προ ταύτης υπάρξει αρνητική απόφασις της Γενικής Συνελεύσεως του αθλητικού Σωματείου, εν σχέσει προς την ίδρυσιν ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας, καλείται να αγωνισθεί εις την Α'Εθνικήν Κατηγορίαν σωματείων εκ της Β'Εθνικής Κατηγορίας κατά την σειράν κατατάξεως εις τον οικείον πίνακα του πρωταθλήματος της αμέσως προηγουμένης ποδοσφαιρικής περιόδου, ως ούτος διαμορφούται τελικώς μετά την, κατά τους οικείους κανονισμούς, ένταξιν των εκ της Α'Εθνικής Κατηγορίας υποβιβασζζμένων εταιρειών ή σωματείων. Το σωματείο τούτο οφείλει να οργανώσσει το ποδοσφαιρικόν του τμήμα υπό μορφήν ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας κατά τας διατάξεις του παρόντος.

5. Ποδοσφαιρικά ανώνυμοι εταιρείαι υποβιβάζονται, κατά τους οικείους κανονισμούς, εκ της Α' Εθνικής Κατηγορίας εις την Β' Εθνικήν Κατηγορίαν δύναται να μετέχουν του πρωταθλήματος της Κατηγορίας ταύτης άνευ υποχρέωσης μετατροπής των εις αθλητικά σωματεία.

6. Δια Προεδρικού Διατάγματος εκδιδομένου προτάσει του αρμοδίου επί θεμάτων Αθλητισμού Υπουργού, αι διατάξεις του παρόντος νλομου δύναται να επεκταθούν και εις τα μετεχοντα του πρωταθλήματος της Β' ή της τυχόν συσταθησομένης Γ' Εθνικής Κατηγορίας σωματεία και να ορίζεται ο χρόνος της ενάρξεως ισχύος της τοιαύτης επεκτάσεως.

Άρθρον 2

Σκοπός

1. Σκοπός της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας είναι η σύσταση, οργάνωσις και διοικήσις επαγγελματικών ποδοσφαιρικών ομάδων και η οργάνωσις ποδοσφαιρικών αγώνων και εν γένει εκδηλώσεων, εις τα πλαίσια των εποσημων ή φιλικών διοργανώσεων, συμφώνως προς τους εκάστοτε ισχύοντας Κανονισμούς Πρωταθλημάτων Εθνικής Κατηγορίας, τους σκοπούς και τας αποφάσεις της ΕΠΟ.

2. Η αποδοχή του Καταστατικού και των εκάστοτε ισχυόντων Κανονισμών της ΕΠΟ και των αποφάσεων των λοιπών εντεταλμένων κρατικών οργάνων, δέον να επιβεβαιούται δια ρητού όρου του Καταστατικού της εταιρείας επί ποινη ακυρότητος αυτού.

Άρθρον 3.

Επωνυμία

1. Η επωνυμία της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας περιλαμβάνει υποχρεωτικώς τον τίτλον του ιδρύσαντος αυτήν αθλητι-

κού σωματείου και τας λέξεις ανώνυμος ποδοσφαιρική εταιρεία.

2. Δεν δύναται να περιέχεται εις την επωνυμίαν ονοματεπώνυμον φυσικού προσώπου ή η επωνυμία ετέρας εμπορικής εταιρείας.

3. Η ποδοσφαιρική ανώνυμος εταιρεία χρησιμοποιεί υποχρεωτικώς το σήμα (έμβλημα) και τα διακριτικά εμφανίσεως (χρώματα) του ιδρύσαντος αυτήν αθλητικού σωματείου.

4. Η χρήση εις την επωνυμίαν της ανωνύμου ποδοσφαιρικής εταιρείας του τίτλου του αθλητικού σωματείου, ως και η υπό ταύτης χρήση του σήματος και των διακριτικών εμφανίσεως αυτού δεν αποκλείει την χρήση τούτων και υπό του εθλητικού σωματείου εν σχέσει προς τα λοιπά διατηρούμενα παρ' αυτού αθλητικά τμήματα.

Άρθρον 4.

Έδρα

Η έδρα της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας δέον να συμπίπτει με την έδραν του ιδρύσαντος αυτήν αθλητικού σωματείου. Η μεταγενεστέρα αλλαγή της έδρας του σωματείου δεν συνεπάγεται αναγκαίως την αλλαγήν της έδρας της εταιρείας. Κατά πάσαν περίπτωσιν δεν επιτρέπεται να ορισθεί ως νέα έδρα της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας Δήμος ευρισκόμενος εκτός των ορίων του Νομού, όπου η κατά την ίδρυσιν της εταιρείας έδρα αυτής.

Άρθρον 5.

Συνεισφορά-Μίσθωσις Αθλητικών Εγκαταστάσεων

1. Η χρήση εθλητικών εγκαταστάσεων, αι οποίαι ανήκουν εις τα αθλητικά σωματεία, δύναται να συνεισφέρεται εις τας υ-

πό τούτων ιδρυόμενας ποδοσφαιρικές ανωνύμους εταιρείας, αποτιμωμένη, κατά τα εις το άρθρον 9 του παρόντος οριζόμενα, προς κάλυψιν αντιστοίχου τμήματος του κεφαλαίου αυτών.

2. Η κατά την προηγουμένην παράγραφον συνεισφερομένη εις την ποδοσφαιρική ανώνυμον εταιρείαν χρήσις αθλητικών εγκαταστάσεων, δέον κατά πρόβλεψιν του καταστατικού της, να καλύπτει απάσας τας εκ της συμμετοχής της εις τας επισήμους ή φιλικάς διοργανώσεις εν γένει ανάγκας ως και τας ανάγκας της προπονήσεως και προετοιμασίας των ομάδων, της κατά τα λοιπά χρήσεως και εκμεταλλεύσεως των αθλητικών εγκαταστάσεων δυνάμενης να παραμείνει εις το συνεισφέρον αθλητικόν σωματείου.

3. Εν ελλείψει συνεισφοράς κατά χρησησιν εις την ποδοσφαιρικήν ανώνυμον εταιρείαν αθλητικών εγκαταστάσεων αύτη τριάκοντα (30) ημέρας το βραδύτερον προ της ενάρξεως εκάστης ποδοσφαιρικής περιόδου δέον να εξασφαλίσει συμβατικώς και δια χρόνον καλύπτοντα όλην την διάρκειαν της περιόδου τοιαύτας εγκαταστάσεις εντός του Νομού όπου η έδρα της εταιρείας, πληρούσας τας κατά τας ισχυούσας διατάξεις απαιτήσεις καταλληλότητας, προς διενέργειαν των αγώνων, κατά το ισχύον πρόγραμμα των επισήμων διοργανώσεων. Το δια τοιαύτην μίσθωσιν μίσθωμα είναι ίσον προς το εκάστοτε ισχύον ποσοστόν μισθώματος δια την χρησησιν των εθνικών γυμναστηρίων. Η ανακοίνωσις εις την οργανώτριαν του πρωταθλήματος αρχήν της συμβατικής εξασφάλισης αθλητικών εγκαταστάσεων, δια κοινοποιήσεως του σχετικού εγγράφου προ της ενάρξεως της ποδοσφαιρικής περιόδου, προϋποτίθεται δια την συμμετοχήν της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας εις το οικείον πρωτάθλημα και τας λοιπάς επισήμους διοργανώσεις.

4. Η εκ μέρους του αθλητικού σωματείου εκμίσθωσις των

αθλητικών εγκαταστάσεων του προς την υπ'αυτού ιδρυθείσαν ποδοσφαιρικήν ανώνυμον εταιρείαν δια τας ανάγκας συμμετοχής ποδοσφαιρικής ομάδος της εις τας επισήμους ή φιλικάς διοργανώσεις, είναι υποχρεωτική, εφόσον ζητηθεί εκ μέρους της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας. Το δεύτερον εδάφιον της παρ.3 του παρόντος άρθρου ως προς το μίσθωμα, ισχύει και εν προκειμένω.

Άρθρον 6.

Αποτίμησις χρήσεως αθλητικών εγκαταστάσεων

1. Η απότιμησις της συνεισφερομένης εις την ποδοσφαιρικήν ανώνυμον εταιρείαν χρήσεως αθλητικών εγκαταστάσεων παρίσταται εις αντιστοιχούς ονομαστικάς μετοχάς υπέρ του αθλητικού σωματείου. Ομοίως εις ονομαστικάς μετοχάς παρίσταται η αξία υποχρεωτικώς συνεισφερομένου τίτλου του σωματείου και της εν γένει οργανώσεως του ποδοσφαιρικού τμήματος, εκδιδομένης υπό την προϋπόθεσιν ότι το αθλητικόν σωματείον διαθέτει και διατηρεί, εν ενεργεία, έτερα αθλητικά τμήματα πλην του ποδοσφαίρου.

2. Αι μετοχαί αι οποίαι αντιπροσωπεύουν την υποτίμησιν της συνεισφερόμενης χρήσεως εγκαταστάσεων, δεν δύναται να υπερβαίνωσιν συνολικώς ποσοστόν 30% του συνόλου των μετοχων της εταιρείας. Το τμήμα της αποτίμησεως της αξίας της συνεισφερομένης χρήσεως αθλητικών εγκαταστάσεων, το οποίον δεν καλύπτεται υπό της ονομαστικής αξίας του αριθμού των μετοχών, ο οποίος αντιστοιχεί εις το άνω ποσοστόν, δύναται να παρίσταται ως υπέρ το άρτιον αξία των μετοχών τούτων, μειουμένη εις περίπτωσιν μελλοντικής αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας, προς αντίστοιχον κάλυψιν εκάστοτε της αξίας αριθμού μετοχών, εκδιδομένων ωσαύτως, προς κάλυψιν της αποτιμήσεως της συνεισ-

φερομένης χρήσεως αθλητικών εγκαταστάσεων, μέχρι του σημειωθέντος ποσοστού του συνόλου αυτών.

3. Αι μετοχαί αι οποίαι αντιστοιχούν εις την αξίαν του συνεισφερομένου τίτλου αντιπροσωπεύουν το 10% του συνόλου των μετοχών της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας. Των μετοχών τούτων κομιστής είναι το αθλητικόν σωματείον.

4. Εις περίπτωσιν λύσεως καθ'οιονδήποτε τρόπον της εταιρείας η συνεισφερομένη χρήσις των αθλητικών εγκαταστάσεων, άνευ οιασδήποτε υποχρεώσεως προς τρίτους, πεναέρχεται εις το αθλητικόν σωματείον, εφόσον τούτο εξακολουθεί να είναι κομιστής των αντιστοιχουσών εις την συνεισφερομένην χρήσιν μετοχών. Το περαιτέρω δικαίωμα του κομιστού των μετοχών τούτων να μετάσχει εις την διανομήν του καθαρού ενεργητικού της εταιρείας δεν επηρεάζεται.

5. Αι μετοχαί αι οποίαι αντιστοιχούν εις την αξίαν συνεισφοράς του τίτλου του αθλητικού σωματείου, απολαύνουν προνομίου συνισταμένου εις την καταβολήν παγίου μερίσματος, ανεξαρτήτως υπάρξεως κερδών, ανερχομένου κατά χρήσιν εις ποσοστών των, κατά την διάρκειαν αυτής, ακαθαρίστων εισπράξεων της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας, καθοριζόμενον δια του Καταστατικού της εταιρείας και μη δυνάμενον να είναο εις πάσαν περίπτωσιν, κατώτερον του 5% και ανώτερον του 10% αυτών, ή να μεταβληθεί άνευ συναινέσεως του κομιστού των μετοχών. Δεν αποκλείεται δικαίωμα του κομιστού των μετοχών τούτων προς συμμετοχήν εις την διανομήν κερδών της εταιρείας κατά χρήσιν, κατά τα τυχόν υπερβαίνοντα το πάγιον μέρισμα ποσά. Το συνεισφερόμενον δικαίωμα επί του τίτλου του σωματείου παύει υφιστάμενον δια της καθ'οιονδήποτε τρόπον λύσεως της εταιρείας, μη δυνάμενον να μεταβιβασθεί εις έτερον φορέα.

6. Το αθλητικόν σωματείον, ως κομιστής μετοχών περί των οποίων η παργ.1 του παρόντος άρθρου έχει πάντα τα λοιπά εν σχέσει προς την εταιρίαν δικαιώματα και υποχρεώσεις των λοιπών μετόχων. Επιδουλασσομένης της διατάξεως του επόμενου εδαφίου η μεταβίβασις των μετοχών τούτων εις έτερον πρόσωπον απαγορεύεται.

Το αθλητικόν σωματείον εις περίπτωσιν κατά την οποίαν ήθελε μεταβιβάσει κατά τας κειμένας διατάξεις τα δικαιώματά του επί των εις χρήσιν συνεισφορθεϊσών εγκαταστάσεων, υποχρεούται και εις την μεταβίβασιν των αντιστοίχων μετοχών. Ειδικώς, ως προς την συμμετοχήν εις την Διοίκησιν της εταιρείας, το καταστατικόν ταύτης δέον να ορίζει αριθμόν μελών του Διοικ. Συμβουλίου, τα οποία δικαιούται να διορίσει ο κομιστής μετοχών, λόγω συνεισφοράς χρήσεως εθλητικών εγκαταστάσεων ή του τίτλου του σωματείου, ως και τον τρόπον υποδείξεώς των. Ο αριθμός είναι ανάλογος του ποσοστού των αντιστοίχων μετοχών εν σχέσει προς το σύνολον των μετοχών της εταιρείας, ισχυούσης κατά τα λοιπά της διατάξεως του άρθρου 18 παρ.2 Κωδ.Ν. 2190/1920 "περί Ανωνύμων Εταυρείων". Είναι ασυμβίβαστος η ιδιότης του μέλους Διοικήσεως ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας ή του εκκαθαριστού αυτής.

7. Απαγορεύεται επί πενταετίαν από της ισχύος του παρόντος η υπό του αθλητικού σωματείου κατά τας κειμένας διατάξεις μεταβίβασις των δικαιωμάτων του επί των εις χρήσιν συνεισφορθεϊσών αθλητικών εγκαταστάσεων. Δια την αποτίμησιν των δικαιωμάτων τούτων εις περίπτωσιν μεταβιβάσεώς των, μετά την παρέλευσιν της ανωτέρω προθεσμίας, αποφαινεται η Επιτροπή του άρθρου 9 του παρόντος.

8. Το αθλητικόν σωματείον δια τα μερίσματα τα προερχόμενα εκ μετοχών, τας οποίας αποκτά κατά τα έν παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου οριζόμενα απαλλάσσεται του φόσου εισοδήματος.

Άρθρον 7.

Μετοχικόν Κεφάλαιον - Κάλυψις

1. Το μετοχικόν κεφάλαιον της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας δεν δύναται να είναι κατώτερον των 5.000.000 δρχ. παρίσταται δε εις ονομαστικές μετοχάς, ίσης, προσδιορισζομένης εις το Καταστατικόν, αξίας εις δραχμάς, μη δυναμένης να υπερβεί το ποσόν των πέντε χιλιάδων (5.000) δραχμών

2. Εν περιπτώσει αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου, κατά τας διατάξεις του Ν.2190, θα περιέρχεται άνευ πληρωμής τινός, ισόποσος αριθμός των νέων μετοχών, ώστε να διατηρείται αμείωτον το επί του μετοχικού κεφαλαίου ποσοστόν του σωματείου. Η αξία των ούτω παραχωρουμένων μετοχών εις το Σωματείον καταβάλλεται αναλόγως υπό των εγγραφομένων μετόχων επί των υπολοίπων νέων μετοχών.

3. Το μετοχικόν κεφάλαιον της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας (εξαίρεσει του ποσοστού του καλυπτομένου δια συνεισφοράς χρήσεως αθλητικών εγκαταστάσεων, εφόσον συντρέχει τοιαύτη περίπτωση) καλύπτεται δια δημοσίας εγγραφής χωρούσης εν προκειμένω άνευ υποχρεώσεως εισαγωγής των μετοχών εις το Χρηματιστήριον και μόνον τοις μετρητοίς.

4. Εις την κάλυψιν του μετοχικού κεφαλαίου προτιμώνται πρόσωπα έχοντα την ιδιότητα μέλους του ιδρύσαντος την εταιρείαν αθλητικού σωματείου. Αι υπό των προσώπων τούτων αποκτώμεναι μετοχαί είναι ελευθέρως μεταβιβασταί μόνον μετά παρέλευ-

σιν τριετίας.

5. Επιφυλασσομένων των διατάξεων των παρ. 2 και 3 του άρθρου 6 του παρόντος, ο συνολικός αριθμός των, υπό εκάστου των μετόχων αποκτομένων μετοχών, συνυπολογιζομένων και των τυχόν υπό της συζύγου και των συγγενών αυτού πρώτου βαθμού αποκτωμένων, δεν δύναται να αντιπροσωπεύει ποσοστόν μείζον του 20% του εκάστοτε εταιρικού κεφαλαίου.

6. Δεν δύναται επί ποινή ακυρότητος της μεταβιβάσεως να καταστούν μέτοχοι οιασδήποτε ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας έν ενεργεία ποδοσφαιριστάί ή προπονηταί ποδοσφαίρου, ή διαιτηταί ποδοσφαίρου ή διατηρούντες πρακτορεία ΠΡΟ-ΠΟ, ως και αι σύζυγοι ή συγγενείς αυτών πρώτου βαθμού.

7. Απαγορεύεται επί ποινή ακυρότητος της μεταβιβάσεως εις την ποδοσφαιρικήν ανώνυμον εταιρείαν ή εις μετόχους ταύτης, ως και εις την ιδρύσαν την εταιρείαν αθλητικόν σωματείον να αποκτήσουν μετοχάς έτερων ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιριών.

8. Επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 6 του παρόντος, απαγορεύεται παροχή δια του Καταστατικού ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας οιασδήποτε προνομίου υπέρ κατηγορίας μετόχων της.

Άρθρον 8

Αποθεματικόν

1. Το εκ των καθαρών κερδών της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας αφαιρούμενον κατά την εταιρικήν χρήσιν, ποσόν προς δημιουργίαν τακτικού αποθεματικού, ανέρχεται εις το δέκατον των κερδών τουλάχιστον. Η υποχρέωσις αυτή υφίσταται ανεξαρτήτως του ύψους του αποθεματικού εν σχέσει προς το κεφάλαιον της εταιρείας.

2. Τα εκ της μεταγραφής ποδοσφαιριστών εισπραττόμενα χρηματικά ποσά εγγράφονται εις ειδικόν λογαριασμόν και διατίθενται αποκλειστικώς προς κάλυψιν δαπανών δημιουργίας ή βελτιώσεως εγκαταστάσεων, αποκτησεως νέων ποδοσφαιριστών, ως και δαπανών λειτουργίας της εταιρείας, απαγορευομένης της καθ' οιονδήποτε τρόπο διανομής τούτων εις τους μετόχους.

Άρθρον 9

Επιτροπή Αποτιμήσεως

1. Δια την αποτίμησιν της τυχόν συνεισφερομένης εις την ποδοσφαιρικήν ανώνυμον εταιρείαν χρήσεως αθλητικών εγκαταστάσεων κατά την ίδρυσιν της εταιρείας, αποφαινεται Επιτροπή συγκροτούμενη δι' αποφάσεως του αρμοδίου επί του Αθλητισμού Υπουργού, εντός 15 ημερών από της υποβολής της σχετικής αιτήσεως και αποτελουμένη εξ ενός (1) δικαστικού λειτουργού ως Προέδρου, υποδεικνυομένου υπό του Προέδρου του οικείου Εφετείου, ενός (1) ανωτάτου ή ανωτέρου υπαλλήλου της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού (ΓΓΑ), ενός (1) ανωτάτου ή ανωτέρου οικονομικού δημοσίου υπαλλήλου, ενός (1) μέλους του Ανωτάτου Συμβουλίου Αθλητισμού ή του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΠΟ, προτεινομένου υπ' αυτής και μη έχοντος δεσμόν τινα προς το αθλητικόν σωματείον, το οποίον εξήτησε την αποτίμησιν και ενός (1) εκπροσώπου προτεινομένου υπ' αυτού.

2. Η Επιτροπή αποφαινεται, εντός μηνός από του ορισμού της, περί της αξίας της συνεισφερομένης χρήσεως, δι' ητιολογημένης εκθέσεως και βάσει υφισταμένων και αφορώντων τον χρόνον της συνεισφοράς στοιχείων περί της τρεχούσης προσόδου των συγκεκριμένων εγκαταστάσεων ή της αξίας χρήσεως ομοειδών τειούτων. Εις την αποτίμησιν λαμβάνεται υπόψιν ύπαρξις τυχόν περιορισμών

ή βαρών της συνεισφερομένης χρήσεως, ως και η ύπαρξις ή μη δια τας συνεισφερομένας αθλητικές εγκαταστάσεις της κατ'άρθρον 18 Ν.75/1975 "περί οργανώσεως του εξωσχολικού αθλητισμού και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων" αδείας ή η έκτασις των βελτιώσεων και προσθηκών, των απαιτούμένων δια την χορήγησιν τούτης αδείας.

3. Η αποζημίωσις των μελών της Επιτροπής και τα τυχόν έξοδα κινήσεως καθορίζονται δια της περί συγκροτήσεως αυτής αποφάσεως, βαρύνουν δε τον αιτούντα την αποτίμησιν.

Άρθρον 10

Θητεία Διοικητικού Συμβουλίου-Ετησία Χρήσις.

Εποπτεία - Έλεγχος

1. Η κατά το Καταστατικόν της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας θητεία των μελών της διοικήσεώς της δεν δύναται να υπερβαίνει τας δύο εταιρικές χρήσεις, μη αποκλειομένου του δικαιώματος επανεκλογής.

2. Η χρήση της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας άρχεται την 1ην Ιουλίου εκάστου έτους και λήγει την 30ην Ιουνίου του επόμενου έτους. Η πρώτη από της συστάσεως της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας χρήση διαρκεί μέχρι τέλους της επόμενης, εν σχέσει προς τον χρόνον ιδρύσεώς της, χρήσεως.

Άρθρον 11.

Εποπτεία - Έλεγχος

1. Η κατά την ισχύουσαν νομοθεσίαν εποπτεία του Υπουργού Εμπορίου επί των ανωνύμων εταιρειών και η συμμετοχή τούτου εις την ίδρυσιν, εξέλιξιν και λειτουργίαν αυτών, ασκείται προκειμένου περί ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιρειών, υπό του αρμοδίου επί θεμάτων Αθλητισμού Υπουργού.

2. Ο τακτικός έλεγχος, ως και ο κατ'άρθρον 40 επ. Ν. 2190/1920 έλεγχος, προκειμένου περί ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας, χωρεί εκ μέρους ενός ή δύο ορκωτών λογιστών, κατά πρόβλεψιν του Καταστατικού της, μη ισχυούσης της υπό στοιχείον γ' διατάξεως του άρθρου 37 του ανωτέρω νόμου.

3. Ο εποπτεύων τας ποδοσφαιρικής ανωνύμους εταιρείας αρμόδιος επί θεμάτων Αθλητισμού Υπουργός δύναται να ορίζει αντιπρόσωπόν του, κατ'άρθρον 53 Ν.2190/1920, εις τας γενικάς συνελεύσεις.

Άρθρον 12.

Εφαρμοστέον Δίκαιον

Η ποδοσφαιρική ανώνυμος εταιρεία διέπεται κατά τα μη ειδικώς υπό του παρόντος ρυθμιζόμενα θέματα, υπό των εκάστοτε ισχυουσών γενικώς περί Ανωνύμων Εταιρειών διατάξεων.

Άρθρον 13.

Δικαιώματα-Υποχρεώσεις

Τα εκ της κειμένης νομοθεσίας και των Κανονισμών εν γένει της ΕΠΟ δικαιώματα και υποχρεώσεις αθλητικών σωματείων και ποδοσφαιριστών αυτών εις ό,τι αφορά το ποδόσφαιρον, ισχύουν δια τας αντιστοίχους ποδοσφαιρικής Ανωνύμους Εταιρείας και τους ποδοσφαιριστάς αυτών μετά την υπό την μορφήν ταύτην οργάνωσιν των ποδοσφαιρικών τμημάτων των σωματείων, εκτός αν άλλως ορίζεται υπό των διατάξεων του παρόντος και των εις εκτέλεσιν τούτου εκδιδομένων κανονιστικών εν γένει πράξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Άρθρον 14.

Ίδρυσις Ενώσεως Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών
Σκοπός.

1. Δια του παρόντος ιδρύεται νομικόν πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου υπό την επωνυμίαν "Ενωσις Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών" (ΕΠΑΕ), εδρεύον εις Αθήνας.

2. Η ΕΠΑΕ αποτελεί τακτικόν μέλος της ΕΠΟ και διέπεται υπό των διατάξεων του παρόντος και των εις εκτέλεσιν τούτου εκδιδομένων διαταγμάτων και Υπουργικών αποφάσεων.

3. Σκοπός της ΕΠΑΕ είναι :

α) Η συμφώνως προς τους εκάστοτε ισχύοντας κανονισμούς πρωταθλημάτων Εθνικής Κατηγορίας, τους σκοπούς και τας αποφάσεις της ΕΠΟ, οργάνωσις και διεξαγωγή του πρωταθλήματος ποδοσφαίρου Α' Εθνικής Κατηγορίας μεταξύ των εταιρειών ως και η επίλυσις παντός ζητήματος ανακύπτοντος εκ της διεξαγωγής των αγώνων του πρωταθλήματος τούτου, κατά τα ειδικώτερον καθοριζόμενα δια των κατ' άρθρον 1J του παρόντος εκδιδομένων διαταγμάτων.

β) Η οργάνωσις φιλικών αγώνων μεταξύ των εταιρειών και η ρύθμισις παντός ζητήματος σχετικού με την διεξαγωγήν αυτών.

γ) Η ρύθμισις των σχέσεων μεταξύ των επαγγελματιών ποδοσφαιριστών και των εταιρειών, πλήν της τηρήσεως του μητρώου επαγγελματιών ποδοσφαιριστών και της εκδόσεως δελτίου αναγνωρίσεως αυτών, των αρμοδιοτήτων τούτων ανηκουσών εις την ΕΠΟ.

Άρθρον 15.

Μέλη της ΕΠΑΕ

1. Μέλη της ΕΠΑΕ καθίστανται αυτοδικαίως άπασαι αι κατά τους οικείους κανονισμούς δικαιούμεναι να αγωνισθούν εις το πρωτάθλημα Α΄Εθνικής Κατηγορίας ποδοσφαιρικά Ανώνυμοι Εταιρείαι και Αθλητικά σωματεία.

2. Κατά την πρώτην εφαρμογήν του παρόντος μέλη της ΕΠΑΕ καθίστανται αυτοδικαίως:

α) Αι υπό του παρόντος νόμου προβλεπόμεναι ποδοσφαιρικά ανώνυμοι εταιρείαι, άμα τη ιδρύσει των.

β) Τα κατά την παρ. 4 του άρθρου 1 του παρόντος δικαιούμενα να αγωνισθούν εις την Α΄Εθνικήν Κατηγορίαν αθλητικά σωματεία, άμα τη αποκτήσει του δικαιώματος τούτου.

3. Αποβάλλουν αυτοδικαίως την ιδιότητα του μέλους της ΕΠΑΕ αι κατά τους οικείους Κανονισμούς υποβιβαζόμεναι εκ της Α΄Εθνικής Κατηγορίας εις την Β΄Εθνικήν Κατηγορίαν ποδοσφαιρικά Ανώνυμοι Εταιρείαι και αθλητικά σωματεία.

Άρθρον 16.

Πόροι της ΕΠΑΕ

Πόροι της ΕΠΑΕ είναι:

α) Αι πρόσοδοι εκ της περιουσίας αυτής.

β) Αι πάσης φύσεως εισφοραί, δωρεαί, κληρονομίαι κληροδοσίαι.

γ) Το προϊόν των χρηματικών προστίμων, των παραβόλων συμμετοχής των ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιρειών και των αθλητικών σωματείων εις τους αγώνες πρωταθλήματος Α΄Εθνικής Κατηγορίας, ως και των παραβόλων των απορριπτομένων ενστάσεων.

δ) Ποσοστόν εκ των εισπράξεων των υπ'αυτής διοργανουμένων πάσης φύσεως αγώνων, καθοριζόμενον δι'αποφάσεών της, εγκρινο-

μένων υπό του αρμοδίου επί θεμάτων αθλητισμού Υπουργού. Δια της διατάξεως ταύτης, δεν θίγεται το κατ'άρθρον 51 του Ν.75/1975 δικαίωμα της ΕΠΟ.

Άρθρον 17,

Όργανα της ΕΠΑΕ

1. Όργανα της ΕΠΑΕ είναι ιδία η Γενική Συνέλευσις, το Διοικητικόν Συμβούλιον, η Εκτελεστική Επιτροπή και η Εξελεγκτική Επιτροπή.

2. Τα ανωτέρω όργανα συγκροτούνται εξ εκπροσώπων των εταιρειών, της ΕΠΟ και εκ φιλάθλων οριζόμενων υπό του ερμολίου επί του Αθλητισμού Υπουργού κατά τα ειδικώτερον καθοριζόμενα, δια των άρθρων 18 του παρόντος εκδιδόμενων διαταγμάτων.

Άρθρον 18.

Εξουσιοδοτήσεις.

1. Δια Προεδρικών Διαταγμάτων εκδιδόμενων προτάσει του αρμοδίου επί θεμάτων Αθλητισμού Υπουργού καθορίζονται:

α) Τα των ειδικωτέρων αρμοδιοτήτων της ΕΠΑΕ

β) Τα της εκπροσώπησεως αυτής

γ) Τα της συνθέσεως, συγκροτήσεως, θητείας και ειδικωτέρων αρμοδιοτήτων των οργάνων της ΕΠΑΕ.

δ) Τα της συστάσεως των δια την άσκησιν των αρμοδιοτήτων αυτής περαιτέρω Επιτροπών και λοιπών οργάνων, συνθέσεως, συγκροτήσεως, θητείας αυτών, ως και η ειδικωτέρα δικαιοδοσία αυτών.

ε) Η παροχή ή μή αποζημιώσεως των οργάνων της ΕΠΑΕ ως και το όργανον καθορισμού ταύτης.

στ) Παν έτερον θέμα αφορών εις την οργάνωσιν και λειτουργίαν της ΕΠΑΕ και των οργάνων αυτής.

2. Εις περίπτωσιν επεκτάσεως του θεσμού της ποδοσφαιρικής Ανωνώμου Εταιρείας και εις αθλητικά σωματεία μετέχοντα εις το πρωτάθλημα ποδοσφαίρου της Β' Εθνικής Κατηγορίας ή της τυχόν συσταθησομένης Γ' Εθνικής Κατηγορίας, κατά πρόβλεψιν του άρθρου 1 παρ. 6 του παρόντος, δύναται δια του σχετικού Προεδρικού Διατάγματος, να ρυθμίζεται η συμμετοχή και των εταιρειών τούτων εις την ΕΠΑΕ και τα όργανα αυτής.

3. Δια Κανονισμών εκδιδομένων υπό του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΠΑΕ καθορίζονται:

α) Η οργανωτική διάρθρωσις, η οικονομική διαχείρισις και ο τρόπος λειτουργίας της ΕΠΑΕ.

β) Οι διέποντες την πρόσληψιν και την κατάστασιν του προσωπικού της ΕΠΑΕ όροι.

γ) Η διεξαγωγή της εσωτερικής υπηρεσίας της ΕΠΑΕ.

4. Οι υπό στοιχεία α' και β' της προηγουμένης παραγράφου κανονισμοί εγκρίνονται υπό του αρμοδίου επί θεμάτων Αθλητισμού Υπουργού μετά γνώμην της ΕΠΟ.

Άρθρον 19.

Προσωπικόν.

1. Το πάσης φύσεως προσωπικόν της ΕΠΑΕ προσλαμβάνεται επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου, η δε πρόσληψις και εν γένει κατάστασις ρυθμίζεται δια κανονισμού εκδιδομένου κατ' άρθρον 18 του παρόντος.

2. Κατά την πρώτην εφαρμογήν του παρόντος η ΕΠΟ υποχρεούται να διαθέσει εις την ΕΠΑΕ το αναγκαίον δια την λειτουργίαν αυτής προσωπικόν. Η διάθεσις αύτη ενεργείται δια κοινής αποφάσεως των Προέδρων των Διοικητικών Συμβουλίων της ΕΠΟ και της ΕΠΑΕ, ο δε χρόνος υπηρεσίας εις την θέσιν, την οποίαν οργανι-

κώς κατέχει ο αποσπώμενος. Η μισθοδοσία των αποσπώμενων, τα πάσης φύσεως επιδόματα και αι εισφοραί εργοδότης εις τα αντίστοιχα κύρια και επικουρικά ασφαλιστικά ταμεία βαρύνουν την ΕΠΟ η δε ΕΠΑΕ υποχρεούται να καταβάλλει εις την ΕΠΟ εντός του επομένου μηνός τα αντίστοιχα ποσά.

3. Δι' ομοίων κατά την προηγουμένην παράγραφον αποφάσεων δύναται να μεταταγεί προσωπικόν της ΕΠΟ εις την ΕΠΑΕ κατόπιν αιτήσεώς του, χωρὸς να θιγούν τα κεκτημένα δικαιώματα αυτού.

Άρθρον 20.

Σχέσις ΕΠΟ και ΕΠΑΕ.

1. Η ΕΠΑΕ, ως τακτικόν μέλος της ΕΠΟ, έχει τα υπό της κειμένης νομοθεσίας, του Καταστατικῆς και των οικείων κανονισμῶν της ΕΠΟ οριζόμενα και δια τας λοιπὰς ενώσεις-μέλη αυτής δικαιώματα και υποχρεώσεις ως τροποποιούνται και συμπληρούνται δια των διατάξεων του παρόντος.

2. Η ΕΠΑΕ μετέχει δια δύο (2) αντιπροσώπων αυτής εις το Διοικητικόν Συμβούλιον της ΕΠΟ, του συνολικού αριθμοῦ των μελών αυτού οριζομένου εις είκοσι τρία (23).

3. Δια την εφαρμογήν των διατάξεων του Προεδρικοῦ Διατάγματος 56/1976 "περί της συνθέσεως και συγκροτήσεως των Διοικήσεων των Ποδοσφαιρικών Ενώσεων και της Ελληνικῆς Ποδοσφαιρικῆς Ομοσπονδίας συγκροτήσεως των Γενικῶν Συνελεύσεων των μελών αυτών, τρόπου διεξαγωγῆς αρχαιρεσιῶν δια την ανάδειξιν των οργάνων διοικήσεως αυτών και ρυθμίσεως συναφῶν θεμάτων, η ΕΠΑΕ λογίζεται ως ιδρύτρια ένωσις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

ΒΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρον 21

Ρύθμισις χρεών προς το Δημόσιον

1. Ομειλαί των Αθλητικών Σωματείων Α΄ και Β΄ Εθνικής Κατηγορίας εκ πάσης αιτίας προς το Δημόσιον βεβαιωθείσαι εις τα Δημόσια Ταμεία μέχρι της ενάρξεως ισχύος του παρόντος δύνανται να καταβάλονται εις ίσας μηνιαίας δόσεις, μετά των αναλογουσών εις εκάστην δόσιν προσαυξήσεων εκπροθέσμου καταβολής των οφειλομένων μέχρι της ενάρξεως ισχύος του παρόντος.

Η εις δόσεις καταβολή ως και ο αριθμός των μηνιαίων δόσεων, αι οποίαι δεν δύνανται να υπερβαίνουν τας εξήκοντα (60) καθορίζονται δια κοινής αποφάσεως του αρμοδίου επί θεμάτων Αθλητισμού Υπουργού και Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν αιτήσεως των οφειλετών υποβαλλομένης εντός προσθεσμίας δύο (2) μηνών από της δημοσιεύσεως του παρόντος.

2. Η καθυστέρησις καταβολής οιασδήποτε δόσεως συνεπάγεται την επιβάρυνσιν αυτής, πέραν των οφειλομένων μέχρι της ενάρξεως ισχύος του παρόντος προσαυξήσεων εκπροθέσμου καταβολής, και με τοιαύτας, υπολογιζομένας επί του βασικού ποσού της καθυστερουμένης δόσεως ή μέρους αυτής κατά περίπτωσιν, από της επομένης ημέρας, κατά την οποίαν έδει να πραγματοποιηθεί η καταβολή αυτής, συμφώνως προς την ως άνω ρύθμισιν.

Η καθυστέρησις καταβολής τριών (3) συνεχών δόσεων συνεπάγεται την απώλειαν του δικαιώματος καταβολής του χρέους βάσει της ανωτέρω ρυθμίσεως δια το εναπομένον υπόλοιπον της οφειλής.

3. Τυχόν ληφθέντα πάσης φύσεως αναγκαστικά ή ασφαλιστι-

κά μέτρα, προς είσπραξιν ή διασφάλισιν των οφειλών περί των οποίων το παρόν άρθρον, εξακολουθούν ισχύοντα κατά την διάρκειαν της ρυθμίσεως, αναστελλομένης της διαδικασίας αναγκαστικής εκτελέσεως κατά τον χρονικό τούτο διάστημα.

4. Εξαιρετικώς επ'τρέπεται η εγγραφή υποθήκης κατά την διάρκεια της ως άνω ρυθμίσεως, δι'οφειλάς υπαχθείσας εις αυτήν.

5. Κατά την διάρκειαν της ίδιας ρυθμίσεως και επί εξαμηνον μετ'αυτήν αναστέλλεται η παραγραφή των ως άνω οφειλών.

Άρθρον 22.

Υποκατάστασις των εταιριών εις τας
υποχρεώσεις των σωματείων.

1. Εκάστη ποδοσφαιρική Ανώνυμος Εταιρεία, άμα τη ιδρύσει της υποκαθίσταται αυτοδικαίως και άνευ άλλης τινός διατυπώσεως, εις άπάσας τας έναντι του Δημοσίου, παντός νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και οιουδήποτε τρίτου ενοχικάς υποχρεώσεις του ιδρύσαντος αυτήν αθλητικού σωματείου της δημιουργηθείσας εκ της δραστηριότητος του Τμήματος Αμειβομένων Ποδοσφαιριστών αυτού και προκυπούσας εκ των επισήμων βιβλίων του. Δεν περιλαμβάνονται εις την ανωτέρω ρύθμισιν αι ενοχικάι υποχρεώσεις αι αφορώσαι εις την δημιουργίαν αθλητικών εγκαταστάσεων. Εκκρεμείς δίκαι αφορώσαι εις τας ανωτέρω ενοχικάς υποχρεώσεις, συνεχίζονται επ'ονόματι της ποδοσφαιρικής Ανωνύμου Εταιρείας, νομιμοποιουμένης παθητικώς προς τούτο, χωρίς να επέρχεται βιαία διακοπή της δίκης.

2. Επί τυχόν εμπλοβητήσεων κατά την εφαρμογήν της προηγούμενης παραγράφου τα ενδιαφερόμενα μέρη δύναται, κατόπιν συμφωνίας των, να υπαγάγουν της αμφοσβήτησιν εις την κρίσιν της Επιτροπής του άρθρου 9 του παρόντος, η οποία αποφαινεται

οριστικώς. Εις την Επιτροπήν ταύτην μέτεχει και εκπρόσωπος της εταιρίας οριζόμενος υπό ταύτης.

3. Επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 21 του παρόντος, απασαι αι εκ της εφαρμογής των διατάξεων των προηγουμένων παραγράφων προκύπτουσαι λοιπαί οφειλαί των εταιριών εξοφλούνται εις είκοσι τέσσαρας (24) ίσας μηνιαίας δόσεις, της πρώτης καταβαλλομένης μετά την παρέλευσιν ενός έτους από της ιδρύσεως της εταιρείας. Τυχόν συμφωνίαι ορίζουσαι χρόνον εξοφλήσεως μεγαλύτερον του ανωτέρω εξακολουθούν ισχύουσαι. Δικαστικά αποφάσεις φορώσαι εις οφειλάς περί των οποίων το παρόν άρθρον δεν εκτελούνται, διαρκούσης της ανωτέρω ρυθμίσεως.

4. Εις περίπτωσιν κατά την οποίαν το κατ'εφαρμογήν των διατάξεων του παρόντος άρθρου προκύπτον παθητικόν της εταιρείας υπερβαίνει το ύψος του κεφαλαίου αυτής, η εταιρεία υποχρεούται εντός προθεσμίας εξ (6) μηνών, εις αύξησιν τούτου μέχρι του ποσού του παθητικού, τουλάχιστον.

Άρθρον 23.

Διεξαγωγή πρωταθλήματος υπό της ΕΠΟ

Εις περίπτωσιν μη διεξαγωγής πρωταθλήματος τινός Α' Εθνικής Κατηγορίας υπό της ΕΠΑΕ, δι'οιονδήποτε λόγον αναγόμενον εις αυτήν, αι επί του πρωταθλήματος τούτου αρμοδιότητες αυτής ασκούνται μετ'απόφασιν του αρμοδίου επί θεμάτων Αθλητισμού Υπουργού, υπό της ΕΠΟ.

Άρθρον 24.

Κυρώσεις εν μη συμμετοχή των εταιρειών εις το πρωτάθλημα.

Ποδοσφαιρικά Ανώνυμαι Εταιρεία και αθλητικά σωματεία, μέλη της ΕΠΑΕ, μη μετέχουσαι αυτοβούλως εις τους αγώνας του πρωταθλήματος Α' Εθνικής Κατηγορίας, υποβιβάζονται εις την Β'

Εθνικήν Κατηγορίαν, καλούνται δε να αγωνισθούν εις το ως άνω πρωτάθλημα αθλητικά σωματεία ή εταιρείαι εκ της Β' Εθνικής Κατηγορίας, κατά τα εις την παράγραφον 4 του άρθρου 1 του παρόντος οριζόμενα.

Αι ούτως υποβιβαζόμεναι εταιρείαι και σωματεία μετέχουν εις το πρωτάθλημα της Β' Κατηγορίας από της επομένης, του χρόνου του υποβιβασμού των, ποδοσφαιρικής περιόδου, απαγορευμένης της εν τω μεταξύ χρόνω τελέσεως υπ' αυτών φιλικών αγώνων εις την ημεδαπήν ή την αλλοδαπήν.

Άρθρον 25.

Εξουσιοδοτήσεις.

1. Δια Προεδρικού Διατάγματος εκδιδόμενου προτάσει του αρμοδίου επί θεμάτων Αθλητισμού Υπουργού καθορίζονται ο αριθμός των, κατά ποδοσφαιρικήν ανώνυμον εταιρείαν, ποδοσφαιριστών οι όροι και αι προϋποθέσεις των εγγραφών και μετεγγραφών ή αποδεσμεύσεων αυτών, ο χρόνος διενεργείας τούτων, η διαδικασία και τα αρμόδια προς έγκρισιν αυτών όργανα, ως και παν έτερον συναφές προς τα ανωτέρω θέμα.

2. Δια Κανονισμού εκδιδόμενου δι' αποφάσεως του αρμόδιου επί θεμάτων Αθλητισμού Υπουργού, μετά γνώμην της ΕΠΟ της ΕΠΑΕ και του Πανελληνίου Συνδέσμου Αμειβομένων Ποδοσφαιριστών (ΠΣΑΠ) ρυθμίζονται τα αφορώντα εις την μορφήν και το περιεχόμενον των σχέσεων των επαγγελματιών ποδοσφαιριστών προς τας ποδοσφαιρικάς ανώνυμους εταιρείας θέματα. Ειδικότερον ρυθμίζονται:

- α) οι όροι και αι προϋποθέσεις αποκτήσεως της ιδιότητος του επαγγελματίου ποδοσφαιριστού.
- β) ο τύπος, το περιεχόμενον και η χρονική διάρκεια του μεταξύ

των συναπτομένου συμβολαίου, ως και η διαδικασία συνάψεως αυτού.

- γ) οι όροι, αι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανανεώσεως, διακοπής και λύσεως του συμβολαίου.
- δ) τα των πάσης φύσεως παροχών των ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιρειών προς τους ποδοσφαιριστάς αυτών και των τρόπων καταβολής αυτών.
- ε) τα της επιλύσεως των μεταξύ των ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιρειών και ποδοσφαιριστών οικονομικών διαφορών.
- στ) παν έτερον θέμα συναφές προς τ' ανωτέρω.

3. Δι' ομοίου Κανονισμού ρυθμίζονται οι όροι και αι προϋποθέσεις συμμετοχής εις το κατ' έτος διεξαγόμενον πρωτάθλημα Α' Εθνικής Κατηγορίας των δικαιουμένων κατά τους οικείους Κανονισμούς να αγωνισθούν εις αυτό εταιρειών και αθλητικών σωματείων.

4. Άπασαι αι μεταξύ ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιρειών και των ποδοσφαιριστών αυτών σχέσεις, διέπονται, κατά ρητήν πρόβλεψιν του μεταξύ των συμβολαίου, υπό των διατάξεων του κατά την παράγραφον 2 εκδιδομένου κανονισμού μη εφαρμοζομένων εν προκειμένω των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας.

5. Δι' ομοίου κατά την παράγραφον 2 του άρθρου κανονισμού ρυθμίζονται, κατά παρέκκλισιν από πάσης άλλης διατάξεως τα αφορώντα εις την διαιτησίαν των αγώνων του πρωταθλήματος

Α' Εθνικής Κατηγορίας θέματα. Ειδικώτερον ρυθμίζονται:

- α) τα των προσόντων των διαιτητών Α' Εθνικής Κατηγορίας
- β) τα της επιλογής αυτών, ως και το αρμόδιον προς τούτο όργανον.
- γ) τα της αποζημιώσεως αυτών, ως και το όργανον καθορι-

σμού αυτής,

δ) τα του πειθαρχικού δικαίου αυτών.

ε) παν έτερον θέμα συναφές προς τ'ανωτέρω.

6. Τα κατώτατα όρια των τακτικών αποδοχών των επαγγελματιών ποδοσφαιριστών καθορίζονται δια κοινής αποφάσεως του αρμοδίου επί θεμάτων Αθλητισμού Υπουργού και του Υπουργού Εργασίας, δημοσιευομένης δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Άρθρον 26.

Ασφάλις ποδοσφαιριστού.

1. Οι, μετά αγωνιζομένων εις την Α' Εθνικήν Κατηγορίαν, ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιρειών και αθλητικών σωματείων, συνδεόμενοι επαγγελματίαι ποδοσφαιρισταί, υπάγονται εις την ασφάλισιν του Κλάδου συντάξεων του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.), εξαιρούμενοι της ασφαλίσεως εις τους άλλους κλάδους αυτού, ως και εις τους φορείς, των οποίων τα έσοδα συνεισπράττονται υπό του ΙΚΑ.

2. Οι μετά των ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιρειών και αθλητικών σωματείων Α' και Β' Εθνικής Κατηγορίας συνδεόμενοι ποδοσφαιρισταί ασφαλιζονται μερίμνη της ΕΠΟ, εις ιδιωτικόν ασφαλιστικόν φορέα (ανώνυμον ασφαλιστικήν εταιρείαν), διά θάνατον και ανικανότητα απασχολήσεως, προκαλουμένων ατυχημάτων, οφειλομένων εις την ποδοσφαιρικήν των δραστηριότητα, ως και δι' ασθένειαν αυτών, της συζύγου και των τέκνων των. Η δια την τοιαύτην ασφάλισιν δαπάνη βαρύνει κατά το έν τρίτον (1/3) τον ασφαλιζόμενον ποδοσφαιριστήν και κατά τα δύο τρίτα (2/3) την ΕΠΟ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρον 27.

Προσωρινόν Διοικητικόν Συμβούλιον Εταιρείας.

Δια του Καταστατικού της ποδοσφαιρικής ανωνύμου εταιρείας ορίζεται, πενταμελές, τουλάχιστον, προσωρινόν Διοικητικόν Συμβούλιον ταύτης, το οποίον έχει, ιδία, ως αποστολήν την τήρησιν των επιβαλλομένων κατά την ίδρυσιν της εταιρείας διατυπώσεων, την βεβαίωσιν περί της καταβολής του κεφαλαίου της εταιρείας και την προπαρασκευήν αμέσου συγκλήσεως συνελεύσεως των μετόχων, προς εκλογήν τακτικής διοικήσεως της εταιρείας το βραδύτερον εντός εξ (6) μηνών από της εγκρίσεως του Καταστατικού της.

Άρθρον 28.

Εφαρμογή διατάξεων επί αμειβομένων
ποδοσφαιριστών αθλητικών σωματείων.

Μέχρις εκδόσεως του κατά την παράγραφον 1 του άρθρου 25 του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος και του κατά την παράγραφον 2 του αυτού άρθρου Κανονισμού οι κατά την δημοσίευσιν του παρόντος συνδεδεμένοι μετ'αθλητικών σωματείων δι'εγγράφου συμβάσεως (συμβολαίου) αμειβόμενοι ποδοσφαιρισταί εξακολουθούν διεπόμενοι ως προς τα θέματα της χτονικής διάρκειας και της ανανεώσεως της συμβάσεως των, υπό των διατάξεων του δια της υπ'αριθ.16988 της 16/16.9.1975 (ΦΕΚ Β'1001) αποφάσεως του Υπουργού Προεδρίας Κυβερνήσεως εγκριθέντος Εσωτερικού Κανονισμού αμειβομένων Ποδοσφαιριστών (Ε.Κ.Α.Π.).

Άρθρον 29.

1. Επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του παρόντος, άπαντα τα μετέχοντα του πρωταθλήματος της Α΄Εθνικής Κατηγορίας αθλητικά σωματεία υποχρεούνται να ιδρύσουν την ποδοσφαιρική ανώνυμον εταιρεία, συμφώνως προς τας διατάξεις του παρόντος, το βραδύτερον μέχρι της 30ης Ιουλίου 1979. Εις περίπτωσιν μη ολοκληρώσεως της διαδικασίας ιδρύσεως της εταιρείας εντός της προθεσμίας ταύτης, δι'αποφάσεως του αρμοδίου επί του αθλητισμού υπουργού, παρέχεται, κατόπιν αιτήσεως, του, κατ'άρθρον 27, του παρόντος προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου, της υπό ίδρυσιν εταιρείας, υποβαλλομένης προ της 30ης Ιουλίου 1979, νέα προθεσμία μη δυναμένη να εκταθεί πέραν του χρόνου ενάρξεως του πρωταθλήματος της ποδοσφαιρικής περιόδου 1979-1980. Παρερχομένων απράκτων των προθεσμιών τούτων τα ανωτέρω αθλητικά σωματεία υποβιβάζονται εις την Β΄Εθνικήν Κατηγορίαν, εις την θέσιν δε τούτων καλούνται τα αθλητικά σωματεία εκ της Β΄Εθνικής Κατηγορίας κατά τα εις την παράγραφον 4 του άρθρου 1 του παρόντος οριζόμενα.

2. Εις περίπτωσιν λήξεως της θητείας των μελών των Διοικήσεων των αθλητικών σωματείων της προηγουμένης παραγράφου εντός των υπό ταύτης τασσομένων προθεσμιών δια την ίδρυσιν των εταιρειών, αύτη παρατείνεται μέχρι λήξεως των προθεσμιών τούτων.

3. Επιτρέπεται η διαρκούντος του πρωταθλήματος Α΄Εθνικής Κατηγορίας της ποδοσφαιρικής περιόδου 1978-1979 οργάνωσις των Τμημάτων Αμειβομένων Ποδοσφαιριστών των εις αυτό μετεχόντων αθλητικών σωματείων υπό την μορφήν των ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιρειών.

Άρθρον 30.

Χρόνος ενάρξεως των αρμοδιοτήτων της ΕΠΑΕ.

1. Η υπό της ΕΠΑΕ άσκησης των αρμοδιοτήτων της των αναφερομένων εις την οργάνωσιν και διεξαγωγήν του πρωταθλήματος Α΄ Εθνικής Κατηγορίας άρχεται από της ποδοσφαιρικής περιόδου 1979-1980. Η συγκρότησις των οργάνων διοικήσεως της ΕΠΑΕ άρχεται μετά την 30 Ιουλίου 1979. Αθλητικά σωματεία μη ολοκληρώσαντα μέχρι της προθεσμίας ταύτης την διαδικασίαν ιδρύσεως της εταιρείας εις την οποίαν παρεσχέθη η κατά την παρ. 1 του προηγουμένου άρθρου νέα προθεσμία, λογίζονται προκειμένου περί της κατά την πρώτην εφαρμογήν του παρόντος συγκροτήσεως των οργάνων διοικήσεως της ΕΠΑΕ, μέλη αυτής.

2. Κατά την πρώτην εφαρμογήν του παρόντος και μέχρι της συγκροτήσεως των οργάνων διοικήσεως της ΕΠΑΕ, όπου υπό των διατάξεων του παρόντος απαιτείται γνώμη της ΕΠΑΕ δια την έκδοσιν κανονιστικών, εν γένει, πράξεων, αυτή παρέχεται υπό της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

ΤΕΛΙΚΑΙ-ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΕΝΑΡΕΙΣ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρον 31.

Δι' αποφάσεως του αρμοδίου επί θεμάτων αθλητισμού Υπουργού-~~ρρυθμίζονται αι λεπτομέρειαι εφαρμογής του παρόντος νόμου.~~

Άρθρον 32.

Καταργούμεναι διατάξεις

Από της ισχύος του παρόντος καταργείται πάσα γενική ή ειδική διάταξις αντικειμένη εις τας διατάξεις του παρόντος ή αναφερομένη εις τα υπ' αυτού ρυθμιζόμενα θέματα.

Άρθρον 33.

Έναρξις ισχύος

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεως αυτού δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, πλήν αν άλλως ορίζεται εν αυτώ.

Ο παρών νόμος ψηφισθείς υπό της Βουλής και παρ' Ημών σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και εκτελεσθήτω ως νόμος του Κράτους.

Εν Αθήναις τη 20 Μαρτίου 1979

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 2ο

Α Ν Α Λ Υ Σ Η Α Ρ Θ Ρ Ω Ν

A N A Λ Y Σ Η Α Ρ Θ Ρ Ω Ν

ΑΡΘΡΟ 6.

Το άρθρο 6 αποτελείται από 8 παραγράφους και αναφέρεται στην Αποτίμηση της χρήσης των αθλητικών εγκαταστάσεων.

Σκοπός του νόμου 879/79 "περί επαγγελματικού ποδοσφαίρου" δεν είναι να εμπορευματοποιήσει το ποδοσφαιρικό κύκλωμα, αλλά να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους από την κεφαλαιοκρατικοποίηση της υπόθεσης του ποδοσφαίρου. Όμως παρόλα αυτά, το άρθρο 6 δηλώνει το αντίθετο. Διότι παρατηρείται η τάση να περιορισθεί η δυνατότητα συμμετοχής σε μετοχές, με βάση την προσφορά των αθλητικών εγκαταστάσεων, στο 30%. Αυτό από την μια πλευρά μαζί με το γεγονός ότι η φήμη και το όνομα αποτιμάται μόνο στο 10%, ενώ είναι γνωστό ότι εκεί βρίσκεται το κύριο κεφάλαιο κάθε σωματείου. Είναι καταφανέστατα υποτιμημένη η αξία του ονόματος, της φήμης και της χρήσης των συμβόλων κάθε σωματείου μια που εκεί βρίσκεται και η συναισθηματική και οικονομική δύναμη όλων των σωματείων. Το ποσοστό του 10% έπρεπε να ήταν πολύ πιο υψηλότερο. Και για το λόγο ότι πραγματικά το 10% θα αποδίδει στα ερασιτεχνικά τμήματα των σωματείων σαν συνέπεια της σύνδεσης της μόνιμης απόδοσης αυτής με τις μετοχές αυτής της κατηγορίας. Εξάλλου όλα τα σωματεία δεν έχουν δικές τους εγκαταστάσεις, για να μπορούν να πάρουν το πακέτο του 30% των μετοχών. Κατά την ποδοσφαιρική περίοδο π.χ. 1988-89, οι ΠΑΕ οι οποίες κάνουν χρήση εγκαταστάσεων που ανήκουν στα σωματεία από τα οποία προήλθαν είναι 4 σε σύνολο 16. Οπότε είναι φανερό, ότι τα υπόλοιπα 12 σωματεία δεν συμμετέχουν με το ποσοστό του 30%, με αποτέλεσμα τα έσοδά τους από τις ΠΑΕ να

είναι ελάχιστα, πράγμα που σημαίνει στις υπόλοιπες αθλητικές δραστηριότητες του σωματείου οι οποίες βασικά χρηματοδοτούνται από τις εισπράξεις που έχουν από το ποδοσφαιρικό τμήμα, να δημιουργούν προβλήματα.

Η συμμετοχή του κάθε σωματείου έπρεπε να ήταν 50% συν 1 μετοχή για να αποφευχθεί ο κίνδυνος το σωματείο αλλά και όλη η περιουσία του και όλη γενικότερα η υπόθεση του ποδοσφαίρου της Α' Κατηγορίας, να γίνει μια υπόθεση του στεγνού χρηματιστηρίου.

ΑΡΘΡΟ 7.

Το άρθρο 7 αποτελείται από 8 παραγράφους και αναφέρεται στο Μετοχικό Κεφάλαιο της ΠΑΕ, τον τρόπο κάλυψής του και τους περιορισμούς για την απόκτηση μετοχών. Η παράγραφος 5 μιλάει για το ανώτατο ποσοστό μετοχών που μπορεί να αποκτήσει ένας μέτοχος και τα μέλη της οικογενείας του. Αυτό όμως δεν κατοχυρώνει απολύτως τίποτα. Γιατί υπάρχουν πάρα πολλοί τρόποι με τους οποίους ο μέτοχος μέσω τρίτων, μέσω των ανθρώπων του στενού του περιβάλλοντος, μπορεί να ελέγξει άλλο ένα 20% των μετοχών. Υπάρχει επίσης η περίπτωση εταιρειών, που μέσω των μελών των Δ.Σ. ή άλλων μετόχων μπορούν να ελέγξουν αυτές τις μετοχές δημιουργώντας έτσι ουσιαστικά θυγατρικές Ανώνυμες Εταιρείες. Υπάρχει δηλ. η περίπτωση μελών του Δ.Σ. μιας Εταιρείας που θα αγοράσουν ο καθένας από ένα ποσοστό μετοχών, έτσι ώστε το σύνολο των μετοχών να βρίσκεται κάτω από την επικυριαρχία, ας πούμε, του Δ.Σ. της εταιρείας. Είναι γνωστό από την συναλλαγματική ζωή ότι με εταιρείες χαρτοφυλακίου μπορεί να κηδεμονευτεί ολόκληρο το ποδόσφαιρο. Δηλ. μπορεί να περάσει όλο το ποδόσφαιρο και όλοι οι θεσμοί του και το ΠΡΟ-ΠΟ σε έ-

ναν, ο οποίος υποτίθεται θα εμποδίζεται διότι δεν θα μπορεί να αποκτήσει το 20% ως φυσικό πρόσωπο, δεν θα μπορούν να αποκτήσουν οι συγγενείς του τα όσα ποσοστά δεν του επιτρέπει ο νόμος να αποκτήσουν και όμως μια ή περισσότερες εταιρείες χαρτοφυλακίου να έχουν τις μετοχές όχι μόνο μιας αλλά πολλών ή και όλων των ομάδων και έτσι να κηδεμονεύουν το σύνολο του ποδοσφαίρου της χώρας. Έτσι φτάνοντας σήμερα στην περίοδο 1988-1989 παρατηρείται το φαινόμενο ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρείες, όπως για παράδειγμα η ΠΑΕ ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ να κηδεμονεύεται από την ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ, που κύριοι, μέτοχοι είναι η οικογένεια Βαρδινογιάννη και το κυριότερο βλέπουμε ΠΑΕ να ελέγχονται από άτομα τα οποία ελέγχουν άλλες ΠΑΕ. Έχουμε τα λεγόμενα παραρτήματα. Η οικογένεια Βαρδινογιάννη που ελέγχει, όπως είπαμε, την ΠΑΕ ΠΑΟ, παράλληλα ελέγχει και την ΠΑΕ ΟΦΗ με άτομα του περιβάλλοντός τους.

Η παράγραφος 6 λέει ότι είναι δυνατόν, με ποινή ακυρότητας της μεταβίβασης, να γίνουν μέτοχοι οποιασδήποτε ΠΑΕ εν ενεργεία ποδοσφαιριστές ή προπονητές ποδοσφαίρου ή διαιτητές ή όσοι διατηρούν πρακτορεία ΠΡΟ-ΠΟ, ακόμα και οι σύζυγοι και συγγενείς αυτών πρώτου βαθμού. Όμως μπορούν, παρ'όλα αυτά, άτομα του περιβάλλοντός τους να αποκτήσουν μετοχές ΠΑΕ". Έτσι υπάρχει μεγάλος φόβος να κινδυνεύσουν οι ανώνυμες Εταιρείες από τυχόν προκατασκευασμένα αποτελέσματα στους ποδοσφαιρικούς αγώνες, με μεγάλο συμφέρον από την πλευρά των κατόχων πρακτο-

ρείων ΠΡΟ-ΠΟ.

ΑΡΘΡΟ 8.

Το άρθρο 8 αποτελείται από 2 παραγράφους και αναφέρεται στη δημιουργία αποθεματικού από τα καθαρά κέρδη της ΠΑΕ και

τον τρόπο διαθέσεως των χρηματικών ποσών που συγκεντρώνονται από μεταγραφές ποδοσφαιριστών.

Το ποσό που προέρχεται από τα κέρδη και γίνεται αποθεματικό είναι ελάχιστο και είναι αδύνατο να καλύψει πολύ σοβαρές ανάγκες σε υλικοτεχνική υποδομή, που έχουν οι Ανώνυμες Εταιρείες. Καθαρά κέρδη δεν έχει παρουσιάσει μέχρι τώρα ΠΑΕ οπότε δεν μπορεί να δημιουργηθεί αποθεματικό. Αν υπάρξει κέρδος θα είναι μικρό όπως φυσικά και το αποθεματικό, που θα δημιουργηθεί. Είναι γνωστό λοιπόν ελάχιστες ΠΑΕ έχουν γήπεδο και όσες έχουν, ανήκει στο ερασιτεχνικό σωματείο από το οποίο προέρχονται. Δεδομένου ότι η κρατική επιχορήγηση είναι πολύ μικρή, είναι φανερό ότι όλες οι αθλητικές εγκαταστάσεις που χρειάζεται να φτιαχθούν, όσον αφορά το ποδόσφαιρο, υποτίθεται ότι θα δημιουργηθούν με την βοήθεια του αποθεματικού. Αυτό είναι αδύνατο. Γι' αυτό λοιπόν, πρέπει το ποσοστό κερδών, το οποίο γίνεται αποθεματικό να είναι πιο μεγάλο, γιατί διαφορετικά, είναι αδύνατο να καλυφθούν σοβαρές ανάγκες των Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών.

ΑΡΘΡΟ 14.

Το άρθρο 14 αποτελείται από 3 παραγράφους και αναφέρεται στην ίδρυση της ΕΠΑΕ και τον σκοπό για τον οποίο ιδρύεται.

Η ΕΠΑΕ, όπως αναφέρεται στο άρθρο 15, θα έχει σαν μέλη της εκπροσώπους των ΠΑΕ. Άρα θα είναι όργανο των Ανωνύμων Εταιρειών. Θα έχει και σαν σκοπό την ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ των ποδοσφαιριστών και των ΠΑΕ. Επομένως η σύγκρουση μεταξύ ποδοσφαιριστών και ΕΠΑΕ είναι αναπόφευκτη. Έτσι μια διαδικασία η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε συνεννόηση και μια συνδιαλλαγή μεταξύ των δύο πλευρών, μια διαδικασία Συλλογικών Συμβάσεων που τελικά να οδηγεί σε μια διαιτησία, ίσως θα ήταν μια καλύτερη λύση.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 3ο

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΕ ΑΠΟ ΤΟ 1979-1989

5. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΕ ΑΠΟ ΤΟ 1979-1989

Το πρώτο επαγγελματικό ποδόσφαιρο διεξήχθη την αγωνιστική περίοδο 1979-80. Οι ομάδες που έλαβαν μέρος ήταν 18. Κάθε αθλητικό σωματείο, το οποίο έχει δικαίωμα συμμετοχής στην Α' Εθνική Κατηγορία, θα πρέπει από το έτος 1979 και στη συνέχεια, σύμφωνα με το νόμο 879/79 "περί Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών" να οργανωθεί σε Ανώνυμη Εταιρεία και πιο συγκεκριμένα σε "Ποδοσφαιρική Ανώνυμη Εταιρεία" (ΠΑΕ).

Οι ΠΑΕ οι οποίες έλαβαν μέρος στο πρώτο επαγγελματικό πρωτάθλημα έως και την αγωνιστική περίοδο 1988-89 παρουσιάζονται στους επόμενους πίνακες:

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1979-80

1. ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	7. ΕΘΝΙΚΟΣ	13. ΚΑΣΤΟΡΙΑ
2. ΑΡΗΣ	8. ΑΕ ΛΑΡΙΣΣΑ	14. ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ
3. ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	9. ΟΦΗ	15. ΑΟ ΚΑΒΑΛΑΣ
4. ΑΕΚ	10. ΚΟΡΙΝΘΟΣ	16. ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
5. ΠΑΟΚ	11. ΔΟΞΑ ΔΡΑΜΑΣ	17. ΡΟΔΟΣ
6. ΠΑΣ. ΓΙΑΝΝΕΝΑ	12. ΠΑΝΑΧΑΪΚΗ	18. ΗΡΑΚΛΗΣ

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1979-80

1. ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	7. ΕΘΝΙΚΟΣ	13. ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ
2. ΑΕΚ	8. ΠΑΝΣΕΡΡΑΪΚΟΣ	14. ΚΑΣΤΟΡΙΑ
3. ΑΡΗΣ	9. ΔΟΞΑ ΔΡΑΜΑΣ	15. ΑΟ. ΚΑΒΑΛΑΣ
4. ΠΑΟΚ	10. ΟΦΗ	16. ΚΟΡΙΝΘΟΣ
5. ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	11. ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ	17. ΠΑΝΑΧΑΪΚΗ
6. ΑΕ. ΛΑΡΙΣΣΑ	12. ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΘΗΝΩΝ	18. ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ ΑΘ.

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1981-82

1. ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	7. ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ	13. ΕΘΝΙΚΟΣ
2. ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	8. ΚΑΣΤΟΡΙΑ	14. ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ
3. ΠΑΟΚ	9. ΟΦΗ	15. ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
4. ΑΕΚ	10. ΑΕ. ΛΑΡΙΣΣΑ	16. ΠΑΝΣΕΡΡΑΪΚΟΣ
5. ΑΡΗΣ	11. ΔΟΞΑ ΔΡΑΜΑΣ	17. ΑΟ.ΚΑΒΑΛΑΣ
6. ΗΡΑΚΛΗΣ	12. ΡΟΔΟΣ	18. ΚΟΡΙΝΘΟΣ

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1982-83

1. ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	7. ΟΦΗ	13. ΠΑΝΣΕΡΡΑΪΚΟΣ
2. ΑΕ. ΛΑΡΙΣΣΑ	8. ΗΡΑΚΛΗΣ	14. ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ
3. ΑΕΚ	9. ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ	15. ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ
4. ΠΑΟΚ	10. ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΘΗΝΩΝ	16. ΠΑΝΑΧΑΪΚΗ
5. ΑΡΗΣ	11. ΕΘΝΙΚΟΣ	17. ΡΟΔΟΣ
6. ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	12. ΔΟΞΑ ΔΡΑΜΑΣ	18. ΚΑΣΤΟΡΙΑ

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1983-84

1. ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	7. ΑΕΚ	13. ΑΙΓΑΛΕΩ
2. ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	8. ΟΦΗ	14. ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ
3. ΗΡΑΚΛΗΣ	9. ΕΘΝΙΚΟΣ	15. ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ
4. ΑΡΗΣ	10. ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΘΗΝΩΝ	16. ΠΑΝΣΕΡΡΑΪΚΟΣ
5. ΠΑΟΚ	11. ΔΟΞΑ ΔΡΑΜΑΣ	
6. ΑΕ. ΛΑΡΙΣΣΑ	12. ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ	

Από αυτή την αγωνιστική περίοδο και στο εξής θα αγωνίζονται 16 ομάδες στην Α' Εθνική Κατηγορία.

Τ. Ε. Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1984-85

1. ΠΑΟΚ	7. ΑΡΗΣ	13. ΔΟΞΑ ΔΡΑΜΑΣ
2. ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	8. ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ	14. ΠΑΝΑΧΑΪΚΗ
3. ΑΕΚ	9. ΕΘΝΙΚΟΣ	15. ΑΙΓΑΛΑΙΩ
4. ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	10. ΟΦΗ	16. ΠΙΕΡΙΚΟΣ
5. ΗΡΑΚΛΗΣ	11. ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΘΗΝΩΝ	
6. ΑΕ. ΛΑΡΙΣΣΑ	12. ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ	

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1985-86

1. ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	7. ΑΕ. ΛΑΡΙΣΣΑ	13. ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ
2. ΗΡΑΚΛΗΣ	8. ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	14. ΔΟΞΑ ΔΡΑΜΑΣ
3. ΑΕΚ	9. ΕΘΝΙΚΟΣ	15. ΠΑΝΣΕΡΑΪΚΟΣ
4. ΑΡΗΣ	10. ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΘΗΝΩΝ	16. ΠΑΝΑΧΑΪΚΗ
5. ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ	11. ΠΑΟΚ	
6. ΟΦΗ	12. ΑΠΟΛΛΩΝ ΚΑΛΑΜ.	

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1986-87

1. ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	7. ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ	13. ΔΟΞΑ ΔΡΑΜΑΣ
2. ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	8. ΔΙΑΓΟΡΑΣ	14. ΗΡΑΚΛΗΣ
3. ΑΕΚ	9. ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΙΝΑ	15. ΟΦΗ
4. ΑΡΗΣ	10. ΘΕΡΡΟΙΑ	16. ΑΠΟΛΛΩΝ ΚΑΛΕΜ.
5. ΠΑΟΚ	11. ΕΘΝΙΚΟΣ	
6. ΛΑΡΙΣΣΑ	12. ΑΠΟΛΛΩΝ	

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1987-88

1. ΑΕ.ΛΑΡΙΣΣΑ	7. ΗΡΑΚΛΗΣ	13. ΠΑΝΑΧΑΪΚΗ
2. ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	8. ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ	14. ΑΠΟΛΛΩΝ ΚΑΛΑΜ.
3. ΑΕΚ	9. ΠΑΝΣΕΡΡΑΪΚΟΣ	15. ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ
4. ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	10. ΔΙΑΓΟΡΑΣ ΡΟΔΟΥ	16. ΒΕΡΟΙΑ
5. ΠΑΟΚ	11. ΟΦΗ	
6. ΑΡΗΣ	12. ΕΘΝΙΚΟΣ	

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1988-89

1. ΑΕΚ	8. ΗΡΑΚΛΗΣ	15. ΔΙΑΓΟΡΑΣ
2. ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ Π.	9. ΕΘΝΙΚΟΣ	16. ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ
3. ΠΑΟΚ	10. ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ Β.	
4. ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	11. ΔΟΗΑ ΔΡΑΜΑΣ	
5. ΛΑΡΙΣΣΑ	12. ΑΠΟΛΛΩΝ ΚΑΛΑΜ.	
6. ΟΦΗ		
7. ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ		

Κατά την αγωνιστική περίοδο 1980-81 έλαβε μέρος στο επαγγελματικό πρωτάθλημα το σωματείο του ΑΤΡΟΜΗΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ χωρίς να έχει γίνει ΠΑΕ. Και αυτό γιατί ο νόμος 879/79 "περί Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών" και το άρθρο 1 στην παρ.4 φέρει το δικαίωμα σε σωματείο το οποίο αγωνίζεται για πρώτη φορά στην Α'Εθνική Κατηγορία, να γίνει ΠΑΕ μέχρι την έναρξη της επόμενης ποδοσφαιρικής περιόδου από την άνοδό του.

Επίσης, με το τέλος της αγωνιστικής περιόδου 1988-89 αποφασίστηκε η αύξηση των ομάδων της Α'Εθνικής από 16 ομάδες σε 18. Οι δύο επιπλέον ομάδες θα προκύψουν από αγώνας μπαράζ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 4ο

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ:

Οι ΠΑΕ σαν ανώνυμες εταιρίες είναι φυσιολογικό να παρουσιάζουν οικονομικά προβλήματα. Προβλήματα που άλλες καταφέρνουν να τα ξεπερνάνε και άλλες όχι. Σαν εταιρίες έχουν τα έσοδά τους και τα έξοδά τους. Τα έσοδα προέρχονται βασικά από τρεις πηγές:

- α) Εισπράξεις εισιτηρίων.
- β) Επιχορηγήσεις
- γ) Εισπράξεις από μεταγραφές ποδοσφαιριστών (αυτό αφορά κυρίως τις μικρές ομάδες)
- δ) Εισφορές παραγόντων (που γίνεται υπό την μορφή δανεισμού)
- ε) διαφημίσεις.

Τα έξοδα τους είναι :

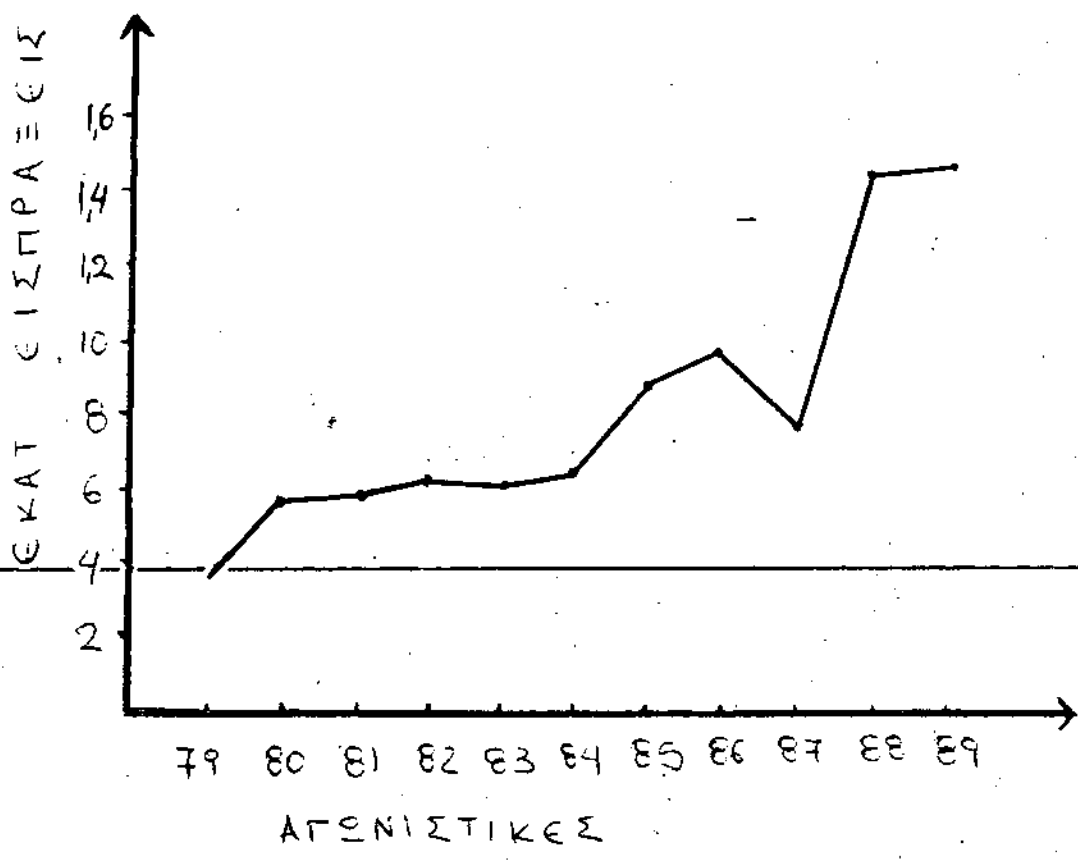
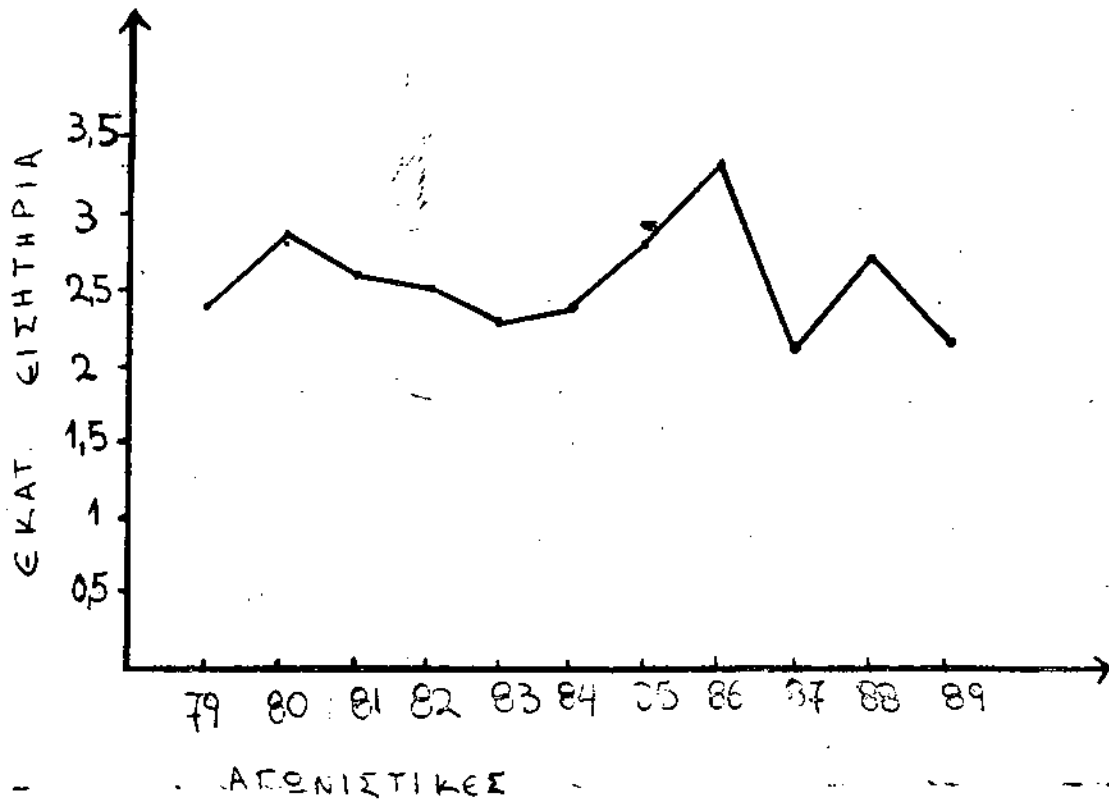
- α) Λειτουργικά : 1) μισθοί ποδοσφαιριστών
 - 2) μισθοί προπονητών
 - 3) μισθοί υπαλλήλων
 - 4) ΙΚΑ, ΔΕΗ, Εφορία,
 - 5) μεκατιμήσεις ομάδας
- β) Ποσοστό για την ερασιτεχνική ομάδα, από την οποία προέρχεται κάθε ΠΑΕ.
- γ) Έξοδα που γίνονται για την αγορά στολών, παπουτσιών κλπ.
- ~~δ) Αγορά ποδοσφαιριστών~~
- ε) Προετοιμασία ομάδας το καλοκαίρι (τις περισσότερες φορές στο εξωτερικό).

Ας πάρουμε την κάθε πηγή να την εξετάσουμε χωριστά.

Οι εισπράξεις των εισιτηρίων: Δύο είναι βασικά οι ομάδες που

παρουσιάζουν μεγάλη εισπρακτική κίνηση κάθε ποδοσφαιρική περίοδο. Η ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ και η ΠΑΕ ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ. Παρόλο που έχουν φαινομενικά μεγάλες εισπράξεις, δεν μπορούν να καλύψουν όλα τα έξοδά τους. Λέμε φαινομενικά γιατί από τις συνολικές εισπράξεις ενός αγώνα, μερίδιο έχει η φιλοξενούμενη ΠΑΕ, το γήπεδο, η ΕΠΟ, η Εφορία, το ΙΚΑ, οι διαιτητές και η ερασιτεχνική ομάδα της ΠΑΕ. Οι υπόλοιπες ΠΑΕ συναντούν τεράστια προβλήματα γιατί οι εισπράξεις τους είναι μικρές και τα έξοδά τους μεγάλα. Ακολουθεί στην συνέχεια πίνακας της εισπρακτικής κίνησης των ΠΑΕ.

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ	ΕΣΟΔΑ
1978-79	2.428.514	364.761.566
	+	
1979-80	2.898.331	576.525.116
	+ 20%	+ 58%
1980-81	2.336.138	584.270.869
	- 9,1%	+ 1,5%
1981-82	2.502.338	639.185.130
	- 5,4%	+ 9,3%
1982-83	2.289.558	614.176.430
	- 8%	- 4%
1983-84	2.463.387	640.266.790
	+ 7,6%	+ 4,2%
1984-85	2.781.553	892.960.660
	+ 17%	+ 32%
1985-86	3.381.964	996.533.250
	+ 18%	+ 18%
1986-87	2.232.308	798.415.125
	- 34%	- 19%
1987-88	2.700.263	1.436.615.310
	+ 21%	+ 80%
1988-89	2.235.561	1.481.889.800
	- 17%	+ 3%

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Από την περίοδο 1981-82 και ύστερα παρατηρούμε αύξηση των εσόδων, γιατί έχουμε για πρώτη χρονιά τη διάθεση εισιτηρίων των 400 δρχ.
2. Από την περίοδο 1984-85 έχουμε αύξηση των τιμών των εισιτηρίων.
3. Η κατακόρυφη άνοδο των εισιτηρίων από το 1984 και μετά οφείλεται στην χρησιμοποίηση του Ολυμπιακού Σταδίου από τις τρεις μεγάλες ομάδες του Κέντρου (ΑΕΚ, Ολυμπιακός, ΠΑΟ).
4. Από την περίοδο 1987-88 και μετά έχουμε την διάθεση εισιτηρίων με υψηλές τιμές π.χ. 1500 δρχ. και 2000 δρχ.

Αναλυτικό στοιχείο στις χαμηλές γενικά εισπράξεις είναι το γεγονός ότι οι τιμές παραμένουν σχετικά χαμηλές. Οι ΠΑΕ δεν μπορούν να καθορίσουν το ύψος των τιμών των εισιτηρίων γιατί αρμόδια είναι η ΕΠΟ. Βέβαια τα τελευταία χρόνια ανέβηκαν κάπως οι τιμές, αλλά για ορισμένες μόνο θέσεις μέσα στο γήπεδο και για λίγους αγώνες. Οι αγώνες που γίνονται στο Ολυμπιακό στάδιο συγκεντρώνουν πολύ κόσμο, με αποτέλεσμα οι ΠΑΕ που το χρησιμοποιούν να έχουν μεγάλες εισπράξεις. Πιο κάτω αναφέρουμε ορισμένες εισπράξεις από το ΟΑΚΑ:

15η αγωνιστική 1985-86 : ΠΑΟ-ΑΕΚ:	74.493
1984-85 : ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ-ΠΑΟ	74.452
" : ΑΕΚ-ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	74465
" : ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ-ΑΕΚ	74419

Υπάρχουν όμως, αγώνες εκτός ΟΑΚΑ που σημείωσαν αρνητικό ρεκόρ εισπράξεων: 1984-85 : ΕΘΝΙΚΟΣ-ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ : 375, ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ-ΠΑΝΑΧΑΪΚΗ : 1.158.

Υπάρχουν και οι αγώνες για τα ευρωπαϊκά κύπελλα, που οι 4 με 5 ομάδες που αγωνίζονται κάνουν συνήθως ικανοποιητικές εισπράξεις κάθε χρόνο που αγωνίζονται:

Άλλη πηγή εσόδων για τις ΠΑΕ, είναι οι επιχορηγήσεις, που γίνονται από την Πολιτεία. Τα τελευταία χρόνια οι επιχορηγήσεις είναι αντιστρόφως ανάλογες από τις εισπράξεις των εισητηρίων. Η ΠΑΕ με τις μεγαλύτερες εισπράξεις, παίρνει την μικρότερη επιχορήγηση και το αντίστροφο.

Σίγουρα αυτές οι επιχορηγήσεις δεν επαρκούν, αλλά βοηθούν την κάθε ομάδα να βγει από το οικονομικό αδιέξοδο στο οποίο βρίσκεται.

Άλλη πηγή εσόδων είναι οι μεταγραφές ποδοσφαιριστών. Αυτό αφορά κυρίως τις μικρές ΠΑΕ, γιατί αυτές συνήθως, για να βγούν από το οικονομικό αδιέξοδο, πουλάνε τους καλύτερους ποδοσφαιριστές τους, στις μεγάλες ΠΑΕ, με αποτέλεσμα από τη μια να αποδυναμωθούν από έμψυχο υλικό, από την άλλη να ανασάνουν οικονομικά, όμως μόνο για μικρό χρονικό διάστημα. Πολλές φορές για μια μεταγραφή δίνονται χρήματα συν κάποιον ή κάποιους ποδοσφαιριστές, με αποτέλεσμα τα έσοδα να είναι λιγότερα, για την ΠΑΕ που πουλάει.

Πάντοτε, ένα ποσο που προέρχεται από μεταγραφή δεν είναι ολόκληρο καθαρό έσοδο για την ΠΑΕ. Μέσα περιλαμβάνεται το ποσοστό που θα πάρει η Εφορία και άτυπα ένα ποσοστό που πολλές φορές εισπράττουν οι μεσολαβητές για την μεταγραφή. Οι λεγόμενες "μίζες". Πολλές φορές χρήματα από μεταγραφές ποδοσφαιριστών εξανεμίσθηκαν σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, από την είσπραξή τους, λόγω της κακής διαχείρησής από πλευράς παραγόντων.

Για τις μεγάλες ΠΑΕ, τα έσοδα από τις μεταγραφές ποδοσφαιριστών είναι σχετικά μικρά. Επειδή αυτές συνεχώς αγοράζουν, παρά πουλάνε. Και όταν πουλάνε, τους πουλάνε σε μικρές τιμές. Έτσι δεν θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι για όλες τις ΠΑΕ, οι μεταγραφές ποδοσφαιριστών αποτελούν βασική πηγή εσόδων. Για παράδειγμα θα αναφέρουμε την ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ. Κατά την μεταγραφική περίοδο του Δεκεμβρίου και του Ιουνίου αγωνιστικής περιόδου 1987-88 δαπανήθηκαν περισσότερα από 2,5 δις δρχ. με έσοδα πολύ ελάχιστα. Αντίθετα οφελήθηκαν άλλες ομάδες, που εισέπραξαν μεγάλα ποσά, από την πώληση ποδοσφαιριστών τους.

Άλλη πηγή εσόδων θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι είναι οι εισφορές των παραγόντων. Κυρίως αυτές, γιατί τα ποσά που εισφέρονται πολλές φορές ξεπερνούν όλα τα άλλα έσοδα μαζί. Ειδικά η ΠΑΕ ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ και ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ στηρίχθηκαν και στηρίζονται οικονομικά κατά την διάρκεια του επαγγελματικού ποδοσφαίρου και πριν από αυτό, στις εισφορές των παραγόντων τους. Και μόνο το ποσό που δαπανήθηκε 2,5 δις δρχ. από την ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ την περίοδο 1987-88 φανερώνει ότι οι παράγοντες του "έβαλαν το χέρι βαθιά μέσα στην τσέπη". Φράση που χρησιμοποιείται αρκετά στον ποδοσφαιρικό χώρο. Πολλοί παράγοντες όμως έρχεται κάποια στιγμή που ζητούν να πάρουν πίσω τα χρήματα που έδωσαν. Τότε βλέπουμε να πουλούνται μετοχές ή ολόκληρη η ΠΑΕ (51% μετοχών) και να εισπράττουν τα χρήματά τους πίσω.

Αυτές-οι-εισφορές,-παρουσιάζονται-στον-κόσμο-σαν-δωρεές-από τους παράγοντες, αλλά ουσιαστικά αποτελούν ταμειακές διευκολύνσεις. Υπάρχει και η άλλη περίπτωση, να μην επιστραφούν τα χρήματα στον παράγοντα γιατί ο ίδιος είδε ότι οφελήθηκε από την διαφήμιση που του έγινε και τα χάρισε, οπότε τότε έχουμε καθαρά έσοδα για την ΠΑΕ, αυτό όμως γίνεται για όχι μεγάλα

ποσά. Υπήρξαν κατά καιρούς παράγοντες, κυρίως μεγαλοεφοπλιστές, οι οποίοι πρόσφεραν πολλά χρήματα, χωρίς ποτέ να τα ζητήσουν πίσω. Παράγοντες-εφοπλιστές οι οποίοι δεν είχαν ανάγκη προβολής και διαφήμισης, αλλά το κάναν μόνο και μόνο από αγάπη προς το σύλλογο.

Μια άλλη πηγή εσόδων με την καθιέρωση κυρίως του επαγγελματικού ποδοσφαίρου είναι οι διαφημίσεις. Κάθε ΠΑΕ έχει δικαίωμα να διαφημίζει πάνω στη φανέλα των ποδοσφαιριστών της, κάποιο προϊόν ή επιχείρηση, έναντι κάποιου χρηματικού ανταλλάγματος διόλου ευκαταφρόνητου. Επίσης υπάρχουν διαφημίσεις γύρω-γύρω από το γήπεδο προς τις κερδοκίδες. Ακόμη οι στολές, τα παπούτσια, οι φόρμες γίνονται προσφορές από εταιρίες συν κάποιο χρηματικό ποσό. Τα χρήματα επίσης που εισπράττονται από διαφημίσεις για αγώνες ευρωπαϊκών κυπέλλων ή τηλεοπτικά δικαιώματα είναι μεγάλα. Ειδικά όταν πρόκειται για αγώνα που αντίπαλος είναι φημισμένη ξένη ομάδα, τα έσοδα από διαφήμιση και τηλεοπτικά δικαιώματα, ανέρχονται σε δεκάδες εκατομμύρια.

Μεγάλες προσπάθειες έκαναν και κάνουν οι επικεφαλής των ΠΑΕ να παίρνουν κάποιο ποσοστό από τις εισπράξεις του ΠΡΟ-ΠΟ. Εισπράξεις που κυμαίνονται κάθε εβδομάδα μεταξύ 1-1,5 δις δρχ. χωρίς μέχρι σήμερα να έχει επιτευχθεί κάτι ουσιαστικό. Τελικά επιτεύχθηκε συμφωνία με την πολιτεία να εισπράτουν οι ΠΑΕ ποσοστό 2,5% από το ΠΡΟ-ΠΟ (Ιανουάριος '90).

Θα εξετάσουμε το άλλο σκέλος των οικονομικών μιας ΠΑΕ τα έξοδα. Τα έξοδα θα τα χωρίσουμε σε έκτακτα και τακτικά. Τα τακτικά είναι οι μισθοί, τα ενοίκια, ΔΕΗ, ΙΚΑ, Εφορία. Έκτακτα είναι τα μεταγραφικά ποσά, τα ποσοστά εισπράξεων που

δίνονται προς την ερασιτεχνική ομάδα της ΠΑΕ και τα έξοδα προετοιμασίας το καλοκαίρι, τα πρόστιμα που επιβάλλονται για τυχόν παραβάσεις, έξοδα ένστάσεων και τα έξοδα μετακινήσεων της ομάδας.

Οι μισθοί που καταβάλλονται σε ποδοσφαιριστές και προπονητές είναι σε συνάρτηση με τους στόχους της ομάδας, Ομάδα η οποία κάνει κάθε χρόνο πρωταθλητισμό, χρειάζεται μεγάλα ποσά για να συντηρήσει τους ποδοσφαιριστές της και τον προπονητή. Ο μισθός του προπονητή σήμερα κυμαίνεται γύρω στο 1.000.000 δρχ. μηνιαίως. Των ποδοσφαιριστών ξεπερνούν τις 100.000 δρχ. και αυξάνονται πάρα πολύ με τα πριμ κάθε αγώνα. Γύρω από τους ποδοσφαιριστές και τον προπονητή ή τους προπονητές, κινείται ένα σύνολο ανθρώπων που φροντίζουν για τους πρώτους. Συνήθως ο αριθμός τους είναι μεγάλος. Και γι' αυτούς απαιτείται κάποιο μεγάλο χρηματικό ποσό. Οι ομάδες που δεν κάνουν πρωταθλητισμό, παίζουν, θα λέγαμε, το ρόλο του κομπάρσου, δαπανούν κι αυτές σημαντικά ποσά, όχι όμως όσα και οι ομάδες που κάνουν πρωταθλητισμό.

Γύρω από τους μισθούς λέγονται πολλά. Υπάρχουν ιδιωτικά συμφωνητικά μεταξύ προέδρου και ποδοσφαιριστών, που αναφέρονται για χρηματικές αποδοχές πέρα από αυτές που παίρνουν επίσημα. Συνήθως αυτό γίνεται με τους ξένους ποδοσφαιριστές, αλλά και με τους Έλληνες. Το ίδιο συμβαίνει και με τους προπονητές. Στο συμβόλαιο που κατατίθεται στην ΕΠΟ, παρουσιάζεται ποσό γύρω στις 250.000, το νόμιμο. Οι πραγματικές όμως αποδοχές είναι πολύ περισσότερες. Αυτό γίνεται βασικά για αποφυγή του μεγάλου φόρου, που συνήθως επιβαρύνει τις ΠΑΕ.

Υπάρχουν επίσης και οι υποχρεώσεις προς το δημόσιο. Σχεδόν όλες οι ΠΑΕ είναι χρεωμένες, με μεγάλα συνήθως ποσά,

προς το ΙΚΑ. Τα ποσά μεγαλώνουν μήνα με το μήνα και στο τέλος κάθε αγωνιστικής περιόδου συγκεντρώνεται ένα τεράστιο ποσό. Αυτό οφείλεται και στην αδιαφορία των ΠΑΕ. Γίνονται πολλές συζητήσεις με την πολιτεία, για το διακανονισμό των χρεών, κάθε χρόνο με κατάληξη όμως, πριν την αγωνιστική περίοδο 88-89 στη μεταγραφική περίοδο του καλοκαιριού να απαγορευτούν οι μεταγραφές αν δεν εξοφληθούν τα χρέη προς το ΙΚΑ).

Ένα άλλο έξοδο είναι οι μετακινήσεις της ομάδας. Ομάδες που έχουν για έδρα νησί (ΟΦΗ, Διαγόρας Ρόδου) συνήθως παρουσιάζουν τα πιο μεγάλα έξοδα μετακινήσεων, γιατί γίνεται συχνή χρήση αεροπλάνου.

Είναι αναγκαίο έξοδο, όπως οι μισθοί των ποδοσφαιριστών.

Ένα σημαντικό κεφάλαιο των εξόδων είναι οι μεταγραφές και πιο συγκεκριμένα οι αγορές των ποδοσφαιριστών. Τα έξοδα αυτά κοικίλουν από ΠΑΕ σε ΠΑΕ. Οι μεγάλες δαπανούν κάθε χρόνο τεράστια ποσά σε μεταγραφές σε αντίθεση με τις μικρές, που κάνουν φθηνές και συντηρητικές. Κατά την μεταγραφική περίοδο του καλοκαιριού πριν την αγωνιστική περίοδο '88-89 η ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ πραγματοποίησε μεταγραφές ύψους 2,5 δις δρχ. Ανάλογο ήταν και το ποσό που δαπανήθηκε από την ίδια ΠΑΕ το Δεκέμβριο του '87. Την ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ακολούθησαν στα μεγάλα μεταγραφικά ποσά και άλλες ΠΑΕ όχι όμως σε τέτοιο βαθμό.

~~Βέβαια υπάρχει κάποιος ανώτατος όριο (30.000.000) για το~~
ποσό που διατίθεται για κάποιο ποδοσφαιριστή, αλλά αυτό είναι τυπικό, Πολλές φορές έχουν δωθεί ποσά μεγαλύτερα του ορίου, για μεταγραφές Έλληνα ποδοσφαιριστή, χωρίς να έχει γίνει επέμβαση από την πολιτεία ή την αθλητική δικαιοσύνη. Επιπλέον υ-

πάρχει ζημιά και για το ίδιο το κράτος, διότι το επιπλέον ποσό των 30.000.000 δρχ. δεν δηλώνεται, οπότε και δεν φορολογείται. Ακόμα και το ποσό αυτό των 30 εκ. λίγες φορές δηλώνεται. Δηλώνονται ποσά της τάξης των 10 εκ. με 20 εκ., τις πιο πολλές φορές και μικρότερα ακόμα.

Η πολιτεία βέβαια από την πλευρά της, έθεσε ανώτατο όριο μεταγραφικού ποσού, χωρίς να είναι σε θέση να ελέγχει τις μεταγραφές και πιο συγκεκριμένα τα ποσά που δαπανώνται. Παρατηρήθηκε και παρατηρείται το φαινόμενο να γίνονται μεταγραφές με εξεφτελιστικά ποσά (πολύ μικρά) και να αναγράφονται μέσα στα συμβόλαια, που κατατίθενται στην ΕΠΟ, ενώ οι εφημερίδες παρουσιάζουν τα πραγματικά ποσά, χωρίς από μέρους της η πολιτεία να κάνει την σχετική έρευνα για να εξακριβώσει την αλήθεια και να τιμωρήσει τους υπευθύνους.

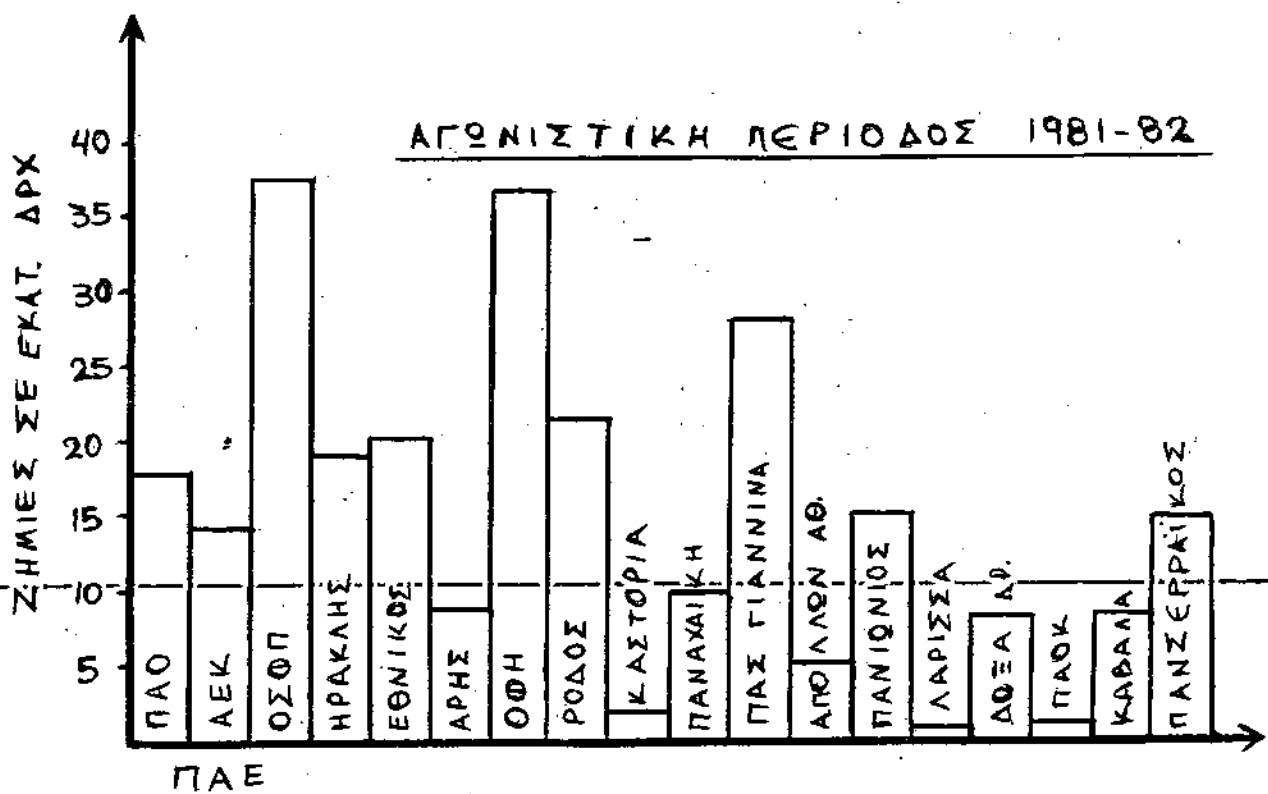
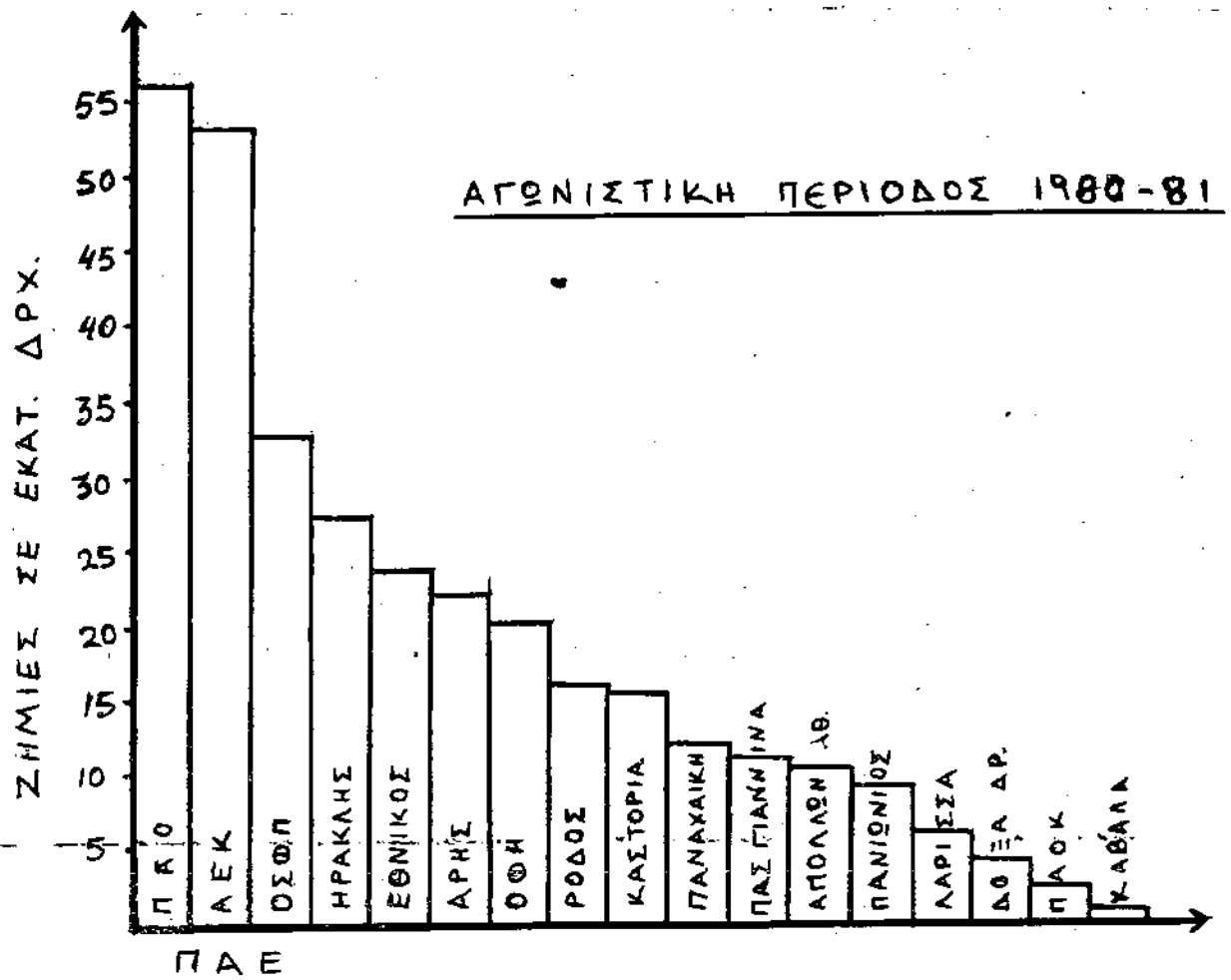
Κ έ ρ δ η - Ζ η μ ί ε ς

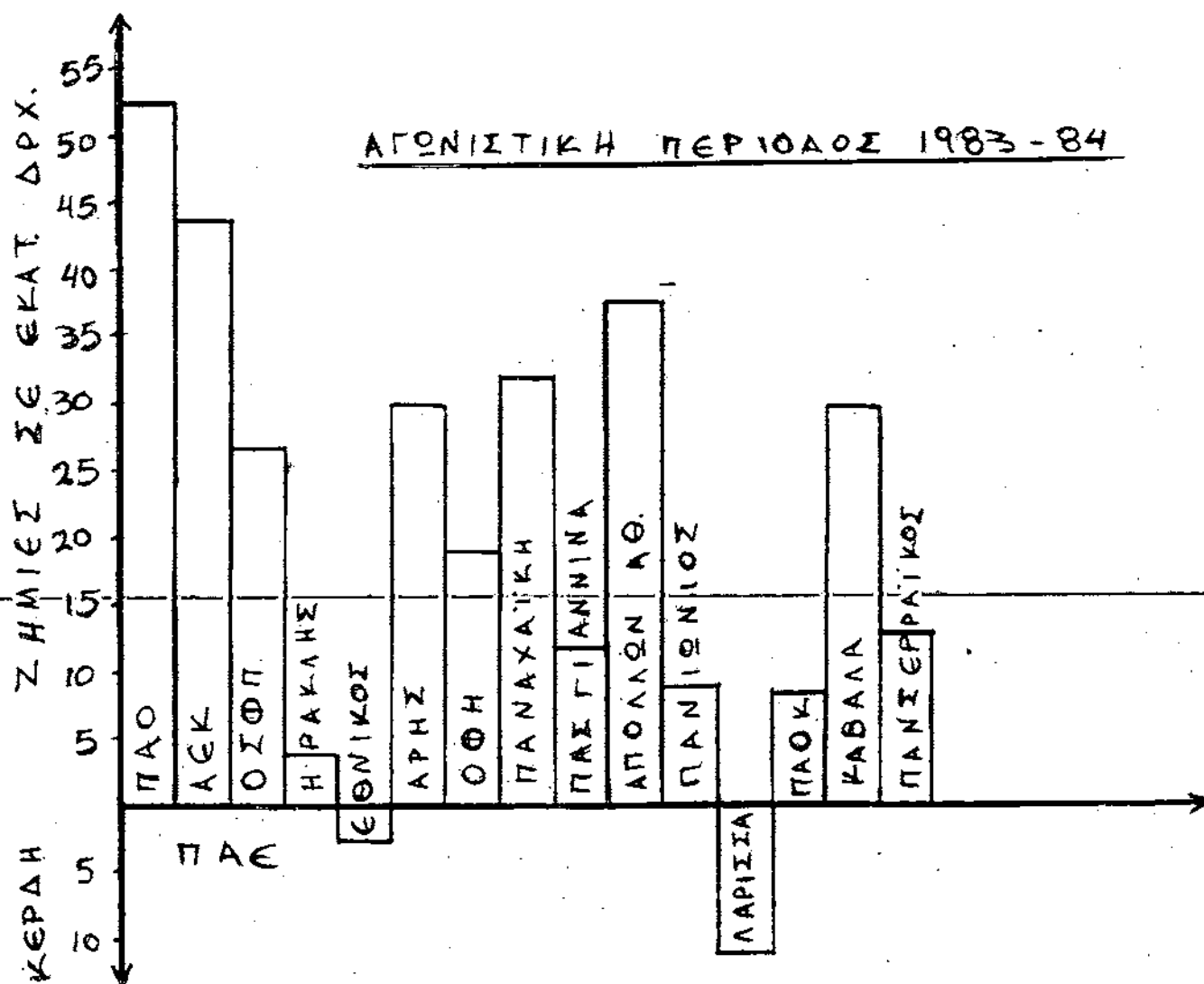
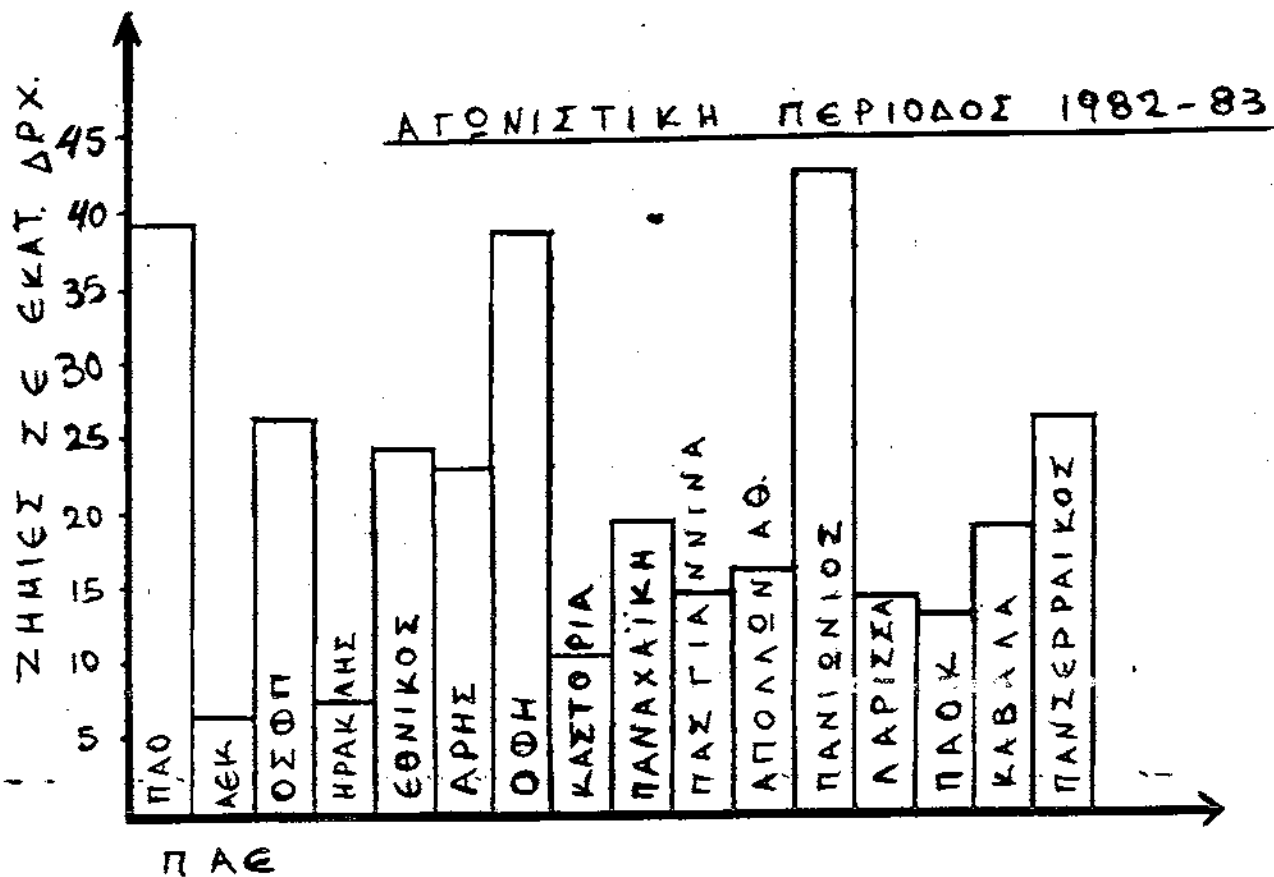
Σ'αυτή την ενότητα θα παρουσιάσουμε ορισμένα οικονομικά-στοιχεία που αφορούν τις ΠΑΕ και θα ακολουθήσουν τα συμπεράσματα που εξάγονται.

Πρώτα απ'όλα υπάρχει πίνακας με τα αποτελέσματα χρήσης από την έναρξη του επαγγελματικού ποδοσφαίρου. Στη συνέχεια ακολουθούν ιστογράμματα που φαίνονται καλύτερα οι ζημιές των ΠΑΕ.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ 1979-84

ΟΜΑΔΕΣ	1988-1981	1981-1982	1982-1983	1983-1984
ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	-56.517.367	-17.960.160	-39.354.217	- 52.190.822
ΑΕΚ	-53.732.749	-14.073.385	- 6.613.330	- 43.386.341
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	-32.890.233	-37.981.441	-2.625.476	- 26.593.910
ΗΡΑΚΛΗΣ	-27.270.648	-19.212.718	- 7.070.561	3.859.418
ΕΘΝΙΚΟΣ	-23.976.701	-20.087.354	-24.082.477	+ 2.821.751
ΑΡΗΣ	-22.309.067	- 8.731.497	-22.948.905	-29.924.488
ΟΦΗ	-20.414.753	-36.359.680	-38.496.733	- 18.567.346
ΡΟΔΟΣ	-15.983.958	-21.640.303	-	-
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	-15.857.768	- 2.347.837	-11.093.811	-
ΠΑΝΑΧΑΪΚΗ	-12.075.541	-10.093.486	-19.347.513	- 31.358.092
ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΙΝΑ	-11.717.026	-27.530.531	-14.355.824	- 11.958.413
ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΘΗΝ.	-10.577.057	- 5.028.630	-16.705.412	- 37.385.852
ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ	- 9.488.467	-15.016.132	-42.573.252	- 8.264.188
Α.Ε. ΛΑΡΙΣΣΑ	- 6.055.149	- 183.608	-14.226.560	+ 10.796.857
ΔΟΞΑ ΔΡΑΜΑΣ	- 4.364.940	- 8.225.551	-	-
Π.Α.Ο.Κ.	- 2.400.565	- 305.224	-13.697.304	- 8.160.388
ΚΑΒΑΛΑ	- 385.654	- 8.275.916	-19.024.203	-
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ				- 29.205.838
ΠΑΝΣΕΡΑΪΚΟΣ	-	-14.936.592	-25.795.799	- 12.868.461

Π Α Ρ Α Τ Η Ρ Η Σ Ε Ι Σ

ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 88-89

Με το τέλος της αγωνιστικής και εταιρικής, θα λέγαμε, περιόδου, παρατηρούμε ότι οι πιο πολλές ΠΑΕ είναι ζημιογώνες. Ούτε η "πλούσια" ΠΑΕ ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ απέφυγε την ζημιά κατά την περίοδο αυτή. Οι "άτοκες χρηματικές διευκολύνσεις τρίτων" μελών προφανώς της οικογένειας Βαρδινογιάννη, προς την ΠΑΕ ανήλθαν σε δυσθεώρητο ποσό των 389.304.670 δρχ. ποσό που είναι μεγαλύτερο από εκείνο της περιόδου 150 εκ. δρχ. και το οποίο είναι ίσο περίπου με την "αξία κτήσεως" του συνόλου της "ανθρώπινης περιουσίας της". Το τελικό αποτέλεσμα όμως ήταν ζημιά και ένα χρέος τεράστιο: σχεδόν μισό δισεκατομμύριο δρχ.

Ούτε οι "γενναίες" επιχορηγήσεις της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, που ανήλθαν κατά την ίδια περίοδο σε 100 εκ. δρχ., έφεραν κερδοφόρα στη μεγάλη αθηναϊκή ΠΑΕ.

Τα έξοδα μεταγραφών και ανανεώσεων συμβολαίων ποδοσφαιριστών ήταν 245 εκ. δρχ. περίπου, ενώ τα έσοδα από τους αγώνες ήταν ελαφρώς μεγαλύτερα: 262 εκ. δρχ. σχεδόν 30% λιγότερα από όσα πριν ένα χρόνο. Οι ακαθάριστες αποδοχές των 23 ποδοσφαιριστών ήταν -επισήμως πάντα- 103.662.244 δρχ. δηλ. κατά μέσο όρο μικρότερες από 4 εκατ.δρχ. Η "πλούσια" όμως ΠΑΕ έγινε φτωχότερη.

Η-ΠΑΕ-ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ, -μαζί- με- το- πρωτάθλημα, -έχασε- μεταξύ 1ης Ιουλίου 1988 και 30ης Ιουνίου 1989 και 8.924.536 δρχ., αν πιστέψουμε τον επίσημο ισολογισμό της. Λέμε αν, διότι ο πρώτος λογιστής που συνέταξε πιστοποιητικό ελέγχου του ισολογισμού εκφράζει και ορισμένες επιφυλάξεις.

Τρείς είναι "ενστάσεις" του ελέγχου, σύμφωνα με τον ο-
ποίο: η ζημιά έπρεπε να είναι μεγαλύτερη κατά 38 εκ.δρχ., ποσό
που αφορά "αποσβέσεις εξόδων μεταγραφών και ανανεώσεων συμ-
βολαίων ποδοσφαιριστών" και το οποίο έπρεπε να βαρύνει τα α-
ποτελέσματα. Η ζημιά, όπως επισημαίνεται, θα ήταν ακόμη μεγα-
λύτερη αν σχηματιζόταν πρόβλεψη για την αντιμετώπιση πιθανής
ζημιάς από επισφαλείς απαιτήσεις ύψους 50 εκ. δρχ. περίπου
και πιθανών φορολογικών βαρών ύψους 7 εκ. δρχ. περίπου.

Ας σημειωθεί, πάντως, ότι η ΠΑΕ ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ είναι η
μόνη μάλλον από τις μεγάλες ΠΑΕ που συνέταξε ισολογισμό με
βάση το "Λογιστικό Οδηγό και τις ΠΑΕ" που είχε εκδοθεί από
την ΓΓΑ το 1987.

Οι ορκωτοί λογιστές που οφείλουν να συντάσσουν πιστο-
ποιητικά και να επισημαίνουν ότι "κρύβουν" οι ισολογισμοί σε
περισσότερες περιπτώσεις ΠΑΕ "σήκωσαν τα χέρια" και επικαλούν-
ται το νόμο 2190/1920 για να υπενθυμίσουν στους κατά νόμον υ-
πευθύνους του ελληνικού ποδοσφαίρου ότι οι περίφημες ΠΑΕ στην
πλειοψηφία τους είναι κάτι χειρότερο από "προβληματικές" και
θα έπρεπε προ πολλού να είχε αφαιρεθεί η άδεια λειτουργίας τους.

Η ΠΑΕ Α.Ε.Κ. δεν έχει ακόμη παρουσιάσει την "εταιρική
κ ή ταυτότητά" της για να δούμε και το κόστος του πρωταθλήματος.

Η ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ σύμφωνα με το πόρισμα του εκπροσώπου
του Σώματος Ορκωτών Λογιστών κ.Μπαμπίλη "η μόνη λύση, είναι η
~~εκκαθάριση της ΠΑΕ και η πώλησή της~~". Ούτε η ρύθμιση των χρεών
προς την Τράπεζα Κρήτης, ούτε οτιδήποτε άλλο μπορεί να βγά-
λει τους κόκκινους από το αδιέξοδο. Ακόμα, "είναι αδύνατο να
έρθουν σε λογαριασμό τα οικονομικά της ΠΑΕ" και ζητείται η α-
νάκληση της άδειας λειτουργίας της εταιρείας από το Υπουργείο

Εμπορίου και την ΓΓΑ και υπαγωγή της στο καθεστώς "εκκαθάρισης", που θα έχει ως κατάληξη τον κλειστηριασμό της. Ο κ.Μπαμπίλης σημειώνει την μη τήρηση λογιστικών βιβλίων σύμφωνα με την νομοθεσία, γεγονός που δεν επιτρέπει την εξακρίβωση της (κακής) κατάστασης της ΠΑΕ.

Οικονομικά στοιχεία που αναφέρονται στην έκθεση του κ. Μπαμπίλη:

Η ΠΑΕ οφείλει στην Εφορία όχι μόνο το ποσό των 36,6 εκ. δρχ. που αναγράφονται στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά και τουλάχιστον 150 εκ. δρχ. επιπλέον. Την 7η Νοεμβρίου 1989 κοινοποιήθηκαν στην εταιρεία προσωρινά Φύλλα Βλέγχου για φόρους, τέλη χαρτοσήμου, ΟΓΑ, προσαυξήσεις και πρόστιμα συνολικού ύψους 151.005.638 δρχ. που αφορούν μόνον την περίοδο 1.1.88-31.10.88 και βεβαίως δεν έχουν πληρωθεί:.

Οι απαιτήσεις της Τράπεζας Κρήτης κατά της εταιρείας για κεφάλαιο, τόκους και έξοδα ανέρχονται σε 2.993.000.000 δρ.

Εκτός αυτών υπάρχουν υποχρεώσεις συναφείς προς την υπόθεση Κοσκωτά και Τράπεζα Κρήτης, συνολικού ποσού 1.524.693.074 δρχ. τις οποίες η ΠΑΕ επίσης δεν αναγνωρίζει.

Οι οφειλές σε "Διάφορους Πιστωτές" φαίνεται να είναι πολλαπλάσιες εκείνων που αναφέρει η ΠΑΕ. Σε έλεγχο που έκανε ο ορκωτός λογιστής για οφειλές συνολικού ύψους 68 εκατ. δρχ. σε 36 πιστωτές, απάντησαν οι 26 και βεβαίωσαν απαιτήσεις συνολικού-ύψους-153.545.267-δρχ.

Σαν να μην έφθανα αυτά, έχουν εγερθεί κατά της εταιρείας αγωγές τρίτων και πρόσθετες αξιώσεις που δεν εμφανίζονται στα βιβλία της εταιρείας. Αυτοί οι "τρίτοι" διεκδικούν δικαστικώς το απίθανο ποσό του 1.630.000.000 δρχ. Ποσό που βεβαίως αρκεί

για να καταρρεύσει οριστικά η ΠΑΕ, ασχέτως ρυθμίσεων άλλων οφειλών της.

Η ΠΑΕ ΑΡΗΣ Θεσσαλονίκης "έκλεισε" την 9η εταιρική χρήση 1.7.88-30.6.89 με ζημιά 87.711.924 δρχ. και ήδη, όπως επισημαίνει ο ορκωτός λογιστής στο πιστοποιητικό ελέγχου της ΠΑΕ "συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 47 του ν.2190/1920", που αναφέρεται στις διαλύσεις εταιριών.

Αν, πάτως, συνεχισθεί η δραστηριότητα της εταιρείας, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη ορισμένες "παραλείψεις" της που κοντολογίς αφορούν την ΜΗ παρουσίαση στον ισολογισμό: οφειλομένων προστίμων 18.500.000 δρχ. περίπου προς το Δημόσιο και ασφαλιστικούς οργανισμούς, αποσβέσεων ύψους 21.600.000 δρχ. που έπρεπε να γίνουν και δεν έγιναν, υποχρεώσεων που δεν αναφέρονται.

Μια άλλη ΠΑΕ υποτίθεται "πλούσια" η ΠΑΕ ΑΘΛΗΤ.ΕΝΩΣΙΣ ΛΑΡΙΣΗΣ, καλείται επίσης να "συμμορφωθεί" με τις διατάξεις του ν.2190, αν επιθυμεί να παραμείνει στον "επιχειρηματικό στίβο". Οι ζημιές της είναι πλέον μεγαλύτερες από τα ίδια κεφάλαιά της. Την περίοδο 1.7.87-30.6.88 η εταιρεία εμφάνισε κέρδη δρχ. 20.045.413, αλλά από τις 1.7.88 έως τις 30.6.89 είχε ζημιά, σύμφωνα με τον ισολογισμό της, 26.987.024 δρχ.

Στο διάστημα αυτό η ΠΑΕ ΑΕΑ κατέβαλε σε ποδοσφαιριστές της, κατά παράβαση του Κανονισμού Επαγγελματιών Ποδοσφαιριστών ποσό 54.912.376 δρχ., ως προκαταβολή για την "κατάκτηση του πρωταθλήματος ή του Κυπέλλου Ελλάδος ή άλλης ειδικής θέσης στο πρωτάυλημα".

Όπως επίσης αποκαλύπτει ο ορκωτός λογιστής, η εταιρεία αποκρύπτει στον ισολογισμό τις υποχρεώσεις της προς το Ελληνικό Δημόσιο. Δεν αναφέρει ότι οφείλει: Πρώτον, "ποσό φόρου με-

ταγραφής ποδοσφαιριστών, που προέκυψε σε προηγούμενες χρήσεις, συνολικού ύψους δρχ. 26.000.000, χωρίς τις νόμιμες προσαυξήσεις". Δεύτερο, "ποσό φόρου και χαρτοσήμου δρχ. 14.800.000 περίπου, χωρίς τις νόμιμες προσαυξήσεις, επί αμοιβών ποδοσφαιριστών". Τρίτον, "ποσό φόρου και χαρτοσήμου δρχ. 16.600.000 περίπου επί αμοιβών ποδοσφαιριστών που καταβλήθηκαν στη χρήση 1987-88". Με άλλα λόγια υποχρεώσεις περίπου 55 εκ. δρχ. αποκρύπτονται.

Υπάρχουν όμως και πάπιες ΠΑΕ που δηλώνουν κέρδη. Παραδόξως, αυτές δεν είναι "πλούσιες" και μια μάλιστα εξ αυτών είναι η πιο "άσημη", η ΠΑΕ ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΘΗΝΩΝ, που παρουσιάζει, κατά τα άλλα συσσωρευμένες ζημιές ύψους 143.938.005 δρχ.

Η ΠΑΕ αυτή, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του ορκωτού λογιστή, λειτουργεί κατά παράβαση του ν.2190, δεδομένου ότι η καθαρή θέση της εταιρείας, λόγω των συσσωρευμένων ζημιών προηγούμενων χρήσεων, έχει γίνει κατώτερη από το 1/2 του μετοχικού κεφαλαίου της. Εμφανίζει όμως κέρδη ύψους 27.938.994 δρχ.

Οι παρατηρήσεις του ορκωτού λογιστή προκαλούν ωστόσο σοβαρές αμφιβολίες για τα κέρδη της εν λόγω ΠΑΕ. Όπως σημειώνεται στο πιστοποιητικό ελέγχου, "κονδύλιο δρχ. 60.057.321 του λογαριασμού Χρεώστες, Διάφοροι αφορά απαίτηση της εταιρείας από χρηματικές διευκολύνσεις που έχουν δοθεί στους ποδοσφαιριστές. Οι απαιτήσεις αυτές όμως δεν επιβεβαιώνονται διότι η εταιρεία δεν δέχθηκε να αποστείλουμε επιστολές στους ποδοσφαιριστές για την επιβεβαίωσή τους". Αν, όπως πιθανολογείται, οι "χρηματικές διευκολύνσεις" δεν πρόκειται να επιστραφούν, τότε πολύ απλά δεν υπάρχουν κέρδη αλλά ζημιές.

Κέρδη παρουσιάζει και η ΠΑΕ ΗΡΑΚΛΗΣ ΘΕΣ/ΚΗΣ, οι συσσωρευμένες ζημιές οι οποίες ανέρχονται σε 142.572.890 δρχ.

Δηλώνει κέρδη 63.646.741 δρχ. Τα κέρδη όμως προκύπτουν αφαιρετικά.

Η εν λόγω ΠΑΕ, για λόγους που μόνο η ίδια γνωρίζει, θεώρησε περιττό να αναφέρει ότι έχει χορηγήσει εγγύηση ύψους 50 εκ.δρχ. για την εκτέλεση όρων συμβάσεων, ότι οφείλει δρχ. 19.300.000 σε συνάλλαγμα και ότι βαρύνεται επίσης με "πιθανές φορολογικές υποχρεώσεις ποσού δρχ. 34 εκ. περίπου χωρίς τις νόμιμες προσαυξήσεις". Να σημειώσουμε εδώ μια ακόμη ενδιαφέρουσα παρατήρηση του ροκωτού λογιστή: "Κατά την καταμέτρηση του ταμείου την 16.11.89, έναντι λογιστικού υπολοίπου δρχ. 69.226.581 καταμετρήθηκε ποσόν δρχ. 1.226.581 και προέκυψε διαφορά δρχ. 68 εκ.". Κατά δήλωση των υπευθύνων της εταιρείας το ποσόν αυτό φυλάσσονταν εκτός γραφείων".

Από κέρδη 11,3 εκ. δρχ. πέρασε σε ζημιά 19,3 εκ. δρχ. η Κρητική ΠΑΕ ΟΦΗ, η οποία -ας σημειωθεί εδώ- οφείλει σε μετόχους της το ποσόν των 1.105.199.388 δρχ. λόγω δανείων προς την ΠΑΕ. Οι συσσωρευμένες ζημιές της εταιρείας, στα εννέα χρόνια που λειτουργεί, υπερβαίνουν τα 240 εκ.δρχ.

Ο αρμόδιος ορκωτός λογιστής δεν παραλείπει να σημειώσει ότι "συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του ν.2190" εις βάρος της ΠΑΕ. Αποκαλύπτει επίσης, μεταξύ των άλλων, ότι δεν αποδόθηκε και δεν εμφανίστηκε στα βιβλία της εταιρείας υποχρέωση προς το Ελληνικό Δημόσιο συνολικού ποσού δρχ. 5.484.000, ποσό το οποίο υπόκειται στις νόμιμες προσαυξήσεις". Όπως επίσης δεν εμφανίζονται και άλλες φορολογικές υποχρεώσεις της.

Η πειραϊκή ΠΑΕ ΕΘΝΙΚΟΣ, μετά από τη ζημιά ύψους 47 εκ. δρχ. περίπου της τελευταίας χρήσης, διαθέτει αρνητικά ίδια κεφάλαια : - 56.885.593 δρχ. Οφείλει, μάλιστα, σε "διαφόρους πιστωτές" 175 εκ. δρχ. Σύμφωνα με τον ορκωτό λογιστή, αποκρύπτει

και αυτή κάποιες υποχρεώσεις της, Ελπίζει, μάλιστα, να υπαχθεί στην απόφαση 1227/3.10.89 του υπουργού Οικονομικών για "περαίωση εκκρεμών υποθέσεων φορολογίας εισοδήματος" μια φορολογική της υποχρέωση ύψους 13 εκ. δρχ.

Η ΠΑΕ ΠΑΟΚ, όπως και άλλες ΠΑΕ, εισέπραξε κατά την περίοδο, ως επιχορήγηση από τη ΓΓΑ και την ΕΠΟ, ποσό διπλάσιο σχεδόν από το αντίστοιχο της προηγούμενης περιόδου. Την περίοδο 1987-88 είχε πάρει 57.800.000 δρχ. και την περίοδο 1988-89 109.200.000 δρχ. Παρά το γεγονός αυτό, όμως, παρουσιάζει ζημιά 73.696.648 δρχ. έναντι κέρδους 26.513.269 δρχ.

Δεν παραλείπει και αυτή να αποκρύπτει υποχρέωσή της από "ΦΠΑ ύψους 25.756.800 δρχ. πλέον προσαυξηήσεων επί εσόδων παραχώρησης ποδοσφαιριστών". Ούτε αυτή η ΠΑΕ τηρεί τον ν.2190. Ο ορκωτός λογιστής επισημαίνει ότι "το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας κατέστη κατώτερο από το μισό του μετοχικού κεφαλαίου πράγμα ασυμβίβαστο με το άρθρο 47 του ν.2190.

Η ΠΑΕ ΑΠΟΛΛΩΝ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ, εξάλλου είχε για άλλη μια φορά ζημιά. Ζημιώθηκε κατά 40.556.769 δρχ. και έτσι οι συσσωρευμένες ζημιές της ανήλθαν στην 5ετία που λειτουργεί, σε 159.303.224 δρχ. Οφειλή της ύψους 7.800.000 δρχ. από ΦΠΑ επί εσόδων παραχώρησης ποδοσφαιριστών αποκρύπτεται. Στην πρώτη εταιρική της χρήση, από τις 13.8.1987 έως τις 30.6.1989, η ΠΑΕ ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ έχασε αρκετά χρήματα. Το κόστος της παραμονής της στην Α-Κατηγορία ήταν ζημιά ύψους 87.884.576 δρχ. σύμφωνα με τον ισολογισμό της και πάνω από 110. εκ.δρχ. σύμφωνα με το πιστοποιητικό ελέγχου ορκωτού λογιστή που συνοδεύει τον ισολογισμό.

Και αυτό διότι οι διοικούντες την επιχείρηση "ξέχασαν"

να συνυπολογίσουν "υποχρέωση της εταιρείας για φόρο μεταγραφών ποδοσφαιριστών, φόρο και χαρτόσημο αμοιβών ποδοσφαιριστών και προπονητών, χαρτόσημο ταμειακών διευκολύνσεων προς την ΠΑΕ από μετόχους και μέλη του Δ.Σ. του ΦΠΑ για παραχωρήσεις και απόκτηση ποδοσφαιριστών, ύψους δρχ. 13.346.000 χωρίς τις νόμιμες προσαυξήσεις, όπως και "υποχρέωση προς ασφαλιστικούς οργανισμούς από πρόσθετες αμοιβές ποδοσφαιριστών και προπονητών, ύψους δρχ. 6.970.000 χωρίς τις νόμιμες προσαυξήσεις" κλπ.

Εμείς είμαστε ΠΑΕ, δεν είμαστε ΑΕ και δεν αναγνωρίζουμε την Εφορία -μοιάζει να πιστεύει η ΠΑΕ, όπως και άλλες βεβαίως. Η εν λόγω ΠΑΕ, όπως επισημαίνεται στο πιστοποιητικό ελέγχου, κατέβαλε σε άλλες ΠΑΕ, συλλόγους και ποδοσφαιριστές, περίπου 20 εκ.δρχ. περισσότερα από όσα αναφέρονται σε σχετική συμβόλαια και ακόμη πρόσθετα πριμ και παροχές συνολικού ύψους 25.128.000 δρχ. σε ποδοσφαιριστές κατά παράβαση του Κανονισμού Επαγγελματιών Ποδοσφαιριστών.

Για μια άλλη επαρχιακή ΠΑΕ, την ΠΑΕ ΠΑΝΣΕΡΡΑΪΚΟΣ, οι ορκωτοί λογιστές θέτουν ευθέως θέμα "εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 48 παρ. 1 του ν. 2190" που προβλέπει "την ανάκληση της σχετικής απόφασης με την οποία συστήθηκε η ΠΑΕ".

Η επιχείρηση ζημιώθηκε κατά 8.402.260 δρχ. κατά την τελευταία περίοδο και οι συσσωρευμένες ζημιές της ανήλθαν στο ποσό των 184.622.803 δρχ, με αποτέλεσμα τα ίδια κεφάλαιά της να είναι -143.262.803-δρχ.

Ο έλεγχος διαπίστωσε, επίσης, ότι η καθαρή θέση της ΠΑΕ είναι πολύ χειρότερη εκείνης που προκύπτει από τον ισολογισμό ανεξάρτητα και από το γεγονός ότι οι παραχωρήσεις ποδοσφαιριστών σε άλλες ΠΑΕ που έγιναν με επιταγές της Τράπεζας Κρήτης

έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση συντηρητικής κατάσχεσης κάθε κινήτης και ακίνητης περιουσίας της εταιρείας μέχρι του ποσού των 200.000.000 δρχ. Επιπλέον έχουν εκδοθεί δύο καταδικαστικές αποφάσεις που υποχρεώνουν την εταιρεία στην καταβολή ποσού δρχ. 43.303.800 πλέον τόκων και εξόδων, ενώ και οι υποχρεώσεις από φόρους - τέλη εμφανίζονται στον ισολογισμό μικρότερες κατά δρχ. 30.000.000 περίπου. Σημειώνεται ακόμη ότι δαπάνες εκατομμυρίων δραχμών "καλύπτονται" χωρίς νόμιμα δικαιολογητικά.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓ.ΠΟΔ/ΡΟΥ

Στις 7 Σεπτεμβρίου του 1990 παραδόθηκε έκθεση στο Γενικό Γραμματέα Αθλητισμού, από το Ελεγκτικό συμβούλιο που έκανε διαχειριστικό έλεγχο στις ΠΑΕ ("ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" 15.9.90).

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης έχει ως εξής:

"Παραθέτουμε παρακάτω μερικές γενικές διαπιστώσεις και παρατηρήσεις μας επί της διαχείρισης των ΠΑΕ. Μερικές από τις παρατηρήσεις αυτές, απεδείχθησαν από τον έλεγχο και άλλες δεν μπόρεσαν βέβαια να αποδειχθούν -λόγω του ότι ο έλεγχος ήταν αναγκαστικά συνοπτικός και δειγματοληπτικός- όμως έχουμε πάρα πολλές υπόνοιες και ενδείξεις, που με βεβαιότητα να μπορούσαμε να υποστηρίξουμε ότι ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

1) Τα βιβλία πρακτικών Διοικητικού Συμβουλίου και πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων, τηρούνται πλημμελώς, ενημερώνονται με σημαντική καθυστέρηση και στις περισσότερες περιπτώσεις είναι ανυπόγραφα.

2) Τα βιβλία Μετόχων και βιβλίου Μετοχών, τηρούνται πλημμελώς σε βαθμό που σε κάποιες περιπτώσεις δεν προκύπτουν από αυτά οι κάτοχοι των μετοχών.

3) Η ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων σε αρκετές περιπτώσεις γίνεται με σημαντική καθυστέρηση κατά παράβαση του Π. Δ. 99/77 (Κ.Φ.Σ.)

4)-Σε-αρκετές-περιπτώσεις-εκτός-των-συμβολαίων-μεταγραφών που έχουν θεωρηθεί από την ΕΠΟ, βρέθηκαν και άλλα ιδιωτικά συμφωνητικά με όρους διάφορους από αυτούς των επισήμων συμβολαίων.

5) Σε μερικές περιπτώσεις, στα συμβόλαια δεν αναγράφεται

πριμ μεταγραφής ή ανανέωσης συμβολαίου. Ο έλεγχος όμως διαπίστωσε ότι καταβάλλονται πριμ, αλλά απλά καταχωρούνται σε άλλους λογαριασμούς για να μην καταβληθεί ο οφειλόμενος φόρος μεταγραφών. Π.χ. συμβόλαιο χωρίς πριμ μεταγραφής με τη μορφή δανείου στον μεταγραφέντα ποδοσφαιριστή 20 εκ. δρχ. Το δάνειο δεν εξοφλείται ποτέ και κάποτε μεταφέρεται στα αποτελέσματα ως επισφαλής απαίτηση, χωρίς να έχει επιδιωχθεί από την ΠΑΕ η είσπραξή του δικαστικώς. Στην προκειμένη περίπτωση η ΠΑΕ απέφυγε να καταβάλει στο Δημόσιο δρχ. 2.300.000 από φόρους και χαρτόσημο μεταγραφών.

6) Ο τρόπος διακίνησης των διαρκών εισιτηρίων, δημιουργεί σοβαρές ενδείξεις για απόκρυψη εσόδων. Είναι αδύνατος ο οποιοσδήποτε έλεγχος διότι:

α) Τα διαρκή εισιτήρια δεν θεωρούνται πάντοτε από την ΕΠΟ

β) Δεν προκύπτει από πουθενά ο αριθμός των εκδοθέντων και διατεθέντων διαρκών εισιτηρίων.

γ) Δεν αναγράφεται σ'αυτά η τιμή πώλησής των, ούτε προκύπτει από πουθενά (π.χ. λογιστικά βιβλία ή στοιχεία, βιβλίο πρακτικών Δ.Σ.).

δ) Δεν γίνεται εκκαθάριση της όλης διαχείρισης των διαρκών εισιτηρίων.

7) Η οικονομικολογιστική οργάνωση και υποδομή των περισσότερων ΠΑΕ είναι υποτυπώδης. Δεν εφαρμόζουν όλες οι ΠΑΕ το ~~Ενιαίο Λογιστικό Σχέδιο~~ και ακόμα δεν έχουν όλες οι ΠΑΕ μηχανογραφηθεί.

8) Δεν υπάρχει διαφάνεια στην κίνηση των χρηματικών διαθεσίμων. Στις περισσότερες ΠΑΕ, λειτουργεί "παραταμένο". Ο εσωτερικός έλεγχος είναι ανύπαρκτος. Στις περισσότερες περιπτώ-

σεις ο πρόεδρος της ΠΑΕ, έχει υποκαταστήσει το Ταμείο της ΠΑΕ με την τσέπη του ή το ταμείο της ιδιωτικής του επιχείρησης. Έτσι, ο έλεγχος του ταμείου είναι αδύνατος. Σημειώνουμε ότι σε 1-2 περιπτώσεις έγινε δυνατή η καταμέτρηση των χρηματικών διαθεσίμων.

9) Δεν τηρείται λογαριασμός καταθέσεων όψεως στις Τράπεζες, κάτι που θα βοηθούσε κάπως στη διαφάνεια των συναλλαγών τους.

10) Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα παραστατικά των εγγράφων (γραμμάτια είσπραξης, εντάλματα πληρωμών) δεν υπογράφονται από τα εντέταλμένα για τούτο πρόσωπα.

11) Σημαντικό μέρος των δαπανών γίνεται χωρίς δικαιολογητικά και χωρίς νομότυπα δικαιολογητικά, σε βαθμό που να δημιουργούνται σοβαρές αμφιβολίες για την πραγματοποίηση αυτών των δαπανών. π.χ. βρέθηκε σε ΠΑΕ απόδειξη πληρωμής 5.000.000 χωρίς το όνομα και την υπογραφή του λαβόντος το ποσό αυτό. Ο Πρόεδρος της ΠΑΕ μας δήλωσε ότι η δαπάνη αυτή αφορά "διάφορες αμοιβές δικηγόρων".....

12) Υπάρχουν ενδείξεις για εικονικές δαπάνες, μεταγραφές, αγορά αθλητικού υλικού, επισκευή γηπέδων, ξενοδοχειακά κλπ.

13) Υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις για αποκτυψη εσόδων:

α) από τη διαχείριση των διαρκών εισητηρίων.

β) από τις μεταγραφές και παραχωρήσεις ποδοσφαιριστών (εικονικά συμβόλαια)

γ) από διαφημίσεις.

14) Μερικές ΠΑΕ (λίγες ευτυχώς), δεν καταχωρούν στα λογιστικά βιβλία τους ούτε τις επιχορηγήσεις της ΓΓΑ. Σε άλλες

περιπτώσεις, η καταχώρηση γίνεται με σημαντική καθυστέρηση από την ημερομηνία είσπραξής τους.

15) Όλες οι ΠΑΕ, καταβάλλουν πρόσθετες παροχές σε ποδοσφαιριστές και προπονητές πέρα των προβλεπομένων από τα συμβόλαια -κατά παραβίαση του ΚΕΠ- όπως:

α) Αυξημένα πριμ.

β) Μίσθωση και παραχώρηση διαμερισμάτων.

γ) Παραχώρηση χρήσης επίπλων και επιβατικών αυτοκινήτων.

δ) Καταβολή σε μετρητά, κατά μήνα, σημαντικών ποσών για πληρωμή ενοικίων, κοινοχρήστων, εξόδων κίνησης, εκπαίδευσης.

ε) Χορήγηση (δωρεάν) εισιτηρίων αγώνων.

Σημειώνουμε ότι οι παροχές αυτές διαφεύγουν από τη φορολογία και την επιβολή ασφαλιστικών εισφορών.

16) Υπάρχουν περιπτώσεις που οι πρόσθετες παροχές και πριμ και ακόμη τα πριμ μεταγραφών χορηγούνται υπό τη μορφή δανείων σε ποδοσφαιριστές και προπονητές, με σκοπό την αποφυγή καταβολής των αναλογούντων φόρων και εισφορών.

17) Σε ορισμένες περιπτώσεις η καταβολή πρόσθετων παροχών σε ποδοσφαιριστές και προπονητές, καλύπτεται με τη δημιουργία εικονικών δαπανών.

18) Υπάρχει πρόβλημα με τις υποχρεώσεις των ερασιτεχνικών σωματείων που αναλαμβάνουν οι νεοσύστατες ΠΑΕ.

19) Αδιαφάνεια στις μεταγραφές, κύρια αυτών που γίνονται από το εξωτερικό. Δεν υπάρχει άδεια εξαγωγής συναλλάγματος για την πληρωμή της αξίας των μεταγραφών. Ακόμη τα παραστατικά είσπραξης των ποδοσφαιρικών ομάδων του εξωτερικού δημιουργούν σοβαρές αμφιβολίες για την ακρίβεια και τη γνησιότητά τους. Το πρόβλημα γίνεται σοβαρότερο δεδομένης της αδια-

φάνειας της όλης διαχείρισης των οικονομικών των ΠΑΕ.

Ενδεικτικά αναφέρουμε περίπτωση μεταγραφής σε μεγάλη ΠΑΕ, δύο ποδοσφαιριστών από το εξωτερικό (από δύο χώρες), που ενώ στα συμβόλαια ανεγράφετο ποσό μεταγραφής δρχ. 120.000.000, στα λογιστικά βιβλία έχει καταχωρηθεί ποσό δρχ. 180.000.000, που καταβλήθηκαν -κατά την ΠΑΕ- στις πωλήτριες ομάδες του εξωτερικού".... από χρήματα που έχει ο πρόεδρος στο εξωτερικό" δεν υπάρχει άδεια εξαγωγής συναλλάγματος, ούτε νομότυπα παραστατικά για την καταβολή των χρημάτων αυτών, απλά μας επέδειξαν δύο TELEX πανομοιότυπα (από δύο χώρες), που βέβαια δεν αποτελούν νομότυπα παραστατικά. Σε άλλες περιπτώσεις το ποσό της μεταγραφής εισέπραξε με απλή απόδειξη αυτός που μεσολάβησε για τη μεταγραφή.

20) Για ταμειακή τους διευκόλυνση, οι περισσότερες ΠΑΕ δανείζονται από μέλη του Δ.Σ. και μετόχους, χωρίς να έχει προηγηθεί απόφαση Γενικής Συνέλευσης, όπως επιβάλλεται από το ν. 2190/1920 και χωρίς να καταβάλλεται το χαρτόσημο των δανείων. Μερικές φορές "δανείζονται" από πρόσωπα που αντικειμενικά δεν φαίνεται να έχουν τέτοια δυνατότητα (π.χ. μέτοχος με δηλωθέν εισόδημα στην Εφορία επί σειρά ετών 1-2 εκατομμύρια, δανείζει την ΠΑΕ με 150 εκατομμύρια δρχ.).

(Υπόνοιες για εικονικές δανειοδοτήσεις).

21) Σύμφωνα με τα δεδομένα των λογιστικών βιβλίων των ΠΑΕ, το ποσοστό των επιχορηγήσεων της ΓΓΑ σε σχέση με τα συνολικά τους έσοδα, είναι αρκετά μεγάλο. Στις πιο αδύνατες οικονομικά ΠΑΕ, ξεπερνάει το 70%.

22) Σε ορισμένες ΠΑΕ, τα έσοδα από την οικονομική τους δραστηριότητα σαν οικονομικές μονάδες (εκτός επιχορηγήσεων)

καλύπτουν μικρό ποσοστό των συνολικών δαπανών τους (π.χ. 15%), πράγμα που σημαίνει πλήρη εξάρτησή τους από τις επιχορηγήσεις της ΓΓΑ.

23) Πολλές ΠΑΕ, είναι πλήρως εξηρημένες από τους μεγαλόλομοτόχους με τα δάνεια (πραγματικά;) που τους έχουν χορηγήσει.

24) Κάποιες φήμες για θυγατρικές ΠΑΕ ενισχύονται με ορισμένες διαπιστώσεις του ελέγχου π.χ. μεταγραφές ή παραχορήσεις ποδοσφαιριστών χωρίς ανταλλάγματα.

25) Δεν έχουν πάντα καλές οικονομικές σχέσεις με τα ερασιτεχνικά σωματεία.

26) Πραγματοποιούνται αλόγιστες μεταγραφές ποδοσφαιριστών με αποτέλεσμα την επιβάρυνση του κόστους και κατά συνέπεια των αποτελεσμάτων.

27) Στη συντηρητική τους πλειοψηφία, οι ΠΑΕ εμφανίζουν ζημιογόνα αποτελέσματα επί σειρά ετών. Οι διαφοροποιήσεις γίνονται στο μέγεθος της ζημίας. Ο έλεγχος αμφισβητεί τις ζημιές αυτές ή τουλάχιστον το ύψος τους.

28) Συνέπεια των συνεχών ζημιογόνων αποτελεσμάτων, η καθαρή θέση των περισσότερων ΠΑΕ έχει γίνει ή τείνει να γίνει αρνητική. Για αρκετές ΠΑΕ έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 47 του ν.2190/1920. Ακόμη για μερικές από αυτές έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 48 του ν.2190/20 (ανάκληση της άδειας λειτουργίας τους).

Πρέπει να σημειώσουμε ότι η κατάσταση είναι πολύ χειρότερη από αυτή που εμφανίζεται στα λογιστικά βιβλία και τους ισολογισμούς των ΠΑΕ.

29) Οι περισσότερες των ΠΑΕ έχουν σημαντικές ληξιπρό-

θεσμες οφειλές προς το Δημόσιο από φόρους, χαρτόσημα κλπ. και προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς (ΙΚΑ).

30) Στις περισσότερες περιπτώσεις η πληρωμή των φορολογικών οφειλών και ασφαλιστικών εισφορών γίνεται με σημαντικές προσαυξήσεις.

31) Οι περισσότερες ΠΑΕ δεν καταβάλλουν τις οφειλές τους προς ΕΠΟ, ΕΠΑΕ, ΠΣΑΠ, ΣΕΕΠ.

32) Στις περισσότερες ΠΑΕ είναι εμφανείς οι υπερεξουσίες των προέδρων των ΠΑΕ. Τα όργανα διοίκησης των ΠΑΕ (Διοικητικό Συμβούλιο, Γενική Συνέλευση) παίζουν καθαρά διακοσμητικό ρόλο. Η διαχείριση των οικονομικών και της περιουσίας των ΠΑΕ ασκείται αποκλειστικά από τον πρόεδρο (στις περισσότερες περιπτώσεις και μεγαλομέτοχο) ανεξέλεγκτα και με πλήρη αδιαφάνεια.

33) Το Ελεγκτικό Συμβούλιο εκτιμάει ότι γίνεται μεγάλη κλίμακας φοροδιαφυγή και εισφοροδιαφυγή.

34) Το Ελεγκτικό Συμβούλιο έχει την άποψη ότι οι ισολογισμοί των περισσότερων ΠΑΕ δεν απεικονίζουν την πραγματική οικονομική κατάσταση των ΠΑΕ.

Τέλος θα μπορούσαμε να πούμε ότι μόνο αρνητικά σημεία διαπιστώνει κανείς, ψάχνοντας λίγο τη διαχείριση των ΠΑΕ.

Σημαντική, αν όχι την κύρια, ευθύνη για την κακή κατάσταση των οικονομικών των ΠΑΕ, έχει και η εποπτεύουσα το επαγγελματικό ποδόσφαιρο αρχή, για τους παρακάτω λόγους:

α) Το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει σήμερα δεν καλύπτει τις ανάγκες ενός σύγχρονου υγιούς επαγγελματικού ποδοσφαίρου. Αν δεν αντικατασταθεί με άλλο, πρέπει σίγουρα να τροποποιηθεί

σημαντικά για να ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες.

β) Η κατ'εξακολούθηση ανοχή των αρμοδίων για τις παραβάσεις από τις ΠΑΕ των ισχυόντων νόμων, διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων, έχει δημιουργήσει στους αρμοδίους των ΠΑΕ την πεποίθηση ότι μπορούν να κάνουν οτιδήποτε χωρίς συνέπεια και ακόμα να ισχυρίζονται " ,...ποιός μπορεί να επιβάλει κυρώσεις, αφού εμείς έχουμε τόσο κόσμο (φιλάθλους) μαζί μας; θα λάβουν υπόψη τους το πολιτικό κόστος...."

γ) Η χωρίς όρους επιχορήγηση των ΠΑΕ.

Πρέπει εδώ να σημειώσουμε ότι: Μετά από εντολή της ΕΠΑΕ το Ελεγκτικό Συμβούλιο έκανε έκτακτο διαχειριστικό έλεγχο στην ΠΑΕ ΔΟΞΑ ΔΡΑΜΑΣ για διερεύνηση επώνυμων καταγγελιών για κακή διαχείριση των οικονομικών της και οικονομικές ατασθαλίες.

Πράγματι, ο έλεγχος διαπίστωσε τα καταγγελλόμενα και ακόμη σωρεία παραβάσεων νόμων, υπουργικών αποφάσεων κλπ. (π.χ. επιχορηγήσεις της ΓΓΑ προς την ΠΑΕ δεν καταχωρήθηκαν ποτέ στα λογιστικά βιβλία της ΠΑΕ κλπ.) Τα παραπάνω αναφέρθηκαν στην έκθεση ελέγχου και υποβλήθηκαν στη ΓΓΑ και στην ΕΠΑΕ. Έγιναν κάποια δημοσιεύματα στον τύπο, κάποιες δηλώσεις του ΓΓΑ ότι θα διαβιβάσει το σχετικό φάκελλο στον εισαγγελέα. Μετά λίγες μέρες, στην ΠΑΕ ΔΟΞΑ ΔΡΑΜΑΣ δόθηκαν και άλλα χρήματα για επιχορήγηση.

δ) Όταν στους περισσότερους φιλάθλους, Τύπο και αρμοδίους της εποπτεύουσας αρχής είναι γνωστές οι αμοιβές και τα πριμ των ποδοσφαιριστών και προπονητών και ακόμη τα ποσά των μεταγραφών, τί έκανε η εποπτεύουσα αρχή όταν γνωρίζει ότι οι μισθοί των μεγαλύτερων ΠΑΕ που καταχωρούνται στα λογιστικά βιβλία είναι 40.000-80.000 δρχ. το μήνα; Ή ακόμη μισθοί προ-

πονητών πάνω από 3.000.000 το μήνα, καταχωρούνται στα λογιστικά βιβλία 150.000 δρχ. το μήνα.

Σημειώνουμε ότι κατά την άποψή μας δεν υπάρχει μισθός προπονητή Α' Εθνικής μικρότερος του 1.000.000 δρχ. μηνιαίως και ακόμη ότι οι συνολικές αποδοχές ποδοσφαιριστών των πιο αδύνατων οικονομικά ΠΑΕ ξεπερνούν τις 500.000 δρχ. περίπου το μήνα.

Οι αλλαγές που πρέπει να γίνουν στο θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας του επαγγελματικού ποδοσφαίρου, πρέπει να είναι τέτοιες που να οδηγούν στην πλήρη διαφάνεια των συναλλαγών των ΠΑΕ.

Δεν πρέπει να αφηθεί η ανάπτυξη του επαγγελματικού ποδοσφαίρου στην "αγάπη" για το ποδόσφαιρο" των διαφόρων εύπορων μεγαλομετόχων που θα "βάλουν το χέρι στην τσέπη τους" και θα βοηθήσουν τις ΠΑΕ, τούτο δεν πιστεύουμε ότι γίνεται, αλλά αντίθετα η αποκόμιση οφέλους (οικονομικού ή άλλου) είναι η μοναδική τους επιδίωξη.

Το γεγονός ότι η ύπαρξη και λειτουργία των περισσότερων ΠΑΕ εξαρτάται άμεσα από τις κάθε είδους επιχορηγήσεις της ΓΓΑ, καθιστά περισσότερο αναγκαία την ύπαρξη διαφάνειας και ελέγχου της λειτουργίας και διαχείρισης των ΠΑΕ και ακόμη τη συμμετοχή στη διοίκησή τους μαζικών φορέων (Τοπική Αυτοδιοίκηση, Βραγατικά Κέντρα).

Είναι απαράδεκτοι, κατά τη γνώμη μας, κοινωνικοί πόροι, όπως είναι οι επιχορηγήσεις της ΓΓΑ, να διαχειρίζονται ανεκέλεγκτα από κάποιους, όταν μάλιστα υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις και αποδείξεις για κακή διαχείριση. Τελικά σε ποιούς ανήκουν οι περισσότερες ΠΑΕ, όταν περισσότερο από τα 2/3 των εσόδων

τους αποτελούν οι κρατικές επιχορηγήσεις και είναι πνιγμένες στα χρέη προς το Δημόσιο και τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς;"

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 5ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ , ΕΠΙΛΟΓΟΣ

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όταν πριν από 11 περίπου χρόνια το ελληνικό ποδόσφαιρο επαγγελματοποιήθηκε, χρεώθηκε και επίσημα με όλα τα αρνητικά που χαρακτηρίζουν την ελληνική κοινωνία: ανορθολογική οικονομική συμπεριφορά, καταστρατήγηση νόμων και κανονισμών, αναξιοπιστία και αυθαιρεσία. Ανάμεσα στα άλλα, ο επαγγελματισμός επέφερε και την ανοικτή κρατική παρέμβαση στο ποδόσφαιρο. Παρέμβαση, η οποία δεν λειτουργεί όμως εξορροποιητικά αλλά επιλεκτικά και πελατειακά. Οι μηχανισμοί του κράτους που ρυθμίζουν τα του ποδοσφαίρου μεροληπτούν πασιφανώς. Πλήθος τα παραδείγματα αναφορικά με μεταγραφές, τιμωρίες παικτών και ομάδων, επιχορηγήσεις, φοροαποφυγές, φοροδιαφυγές κλπ. Και μεροληπτούν ακριβώς διότι η κρατική παρέμβαση δεν γίνεται στη βάση ενός κοινού δεσμευτικού πλαισίου αρχών στο χώρο του ποδοσφαίρου, αλλά με κριτήρια εξωθεσμικά που συχνά παρακάμπτουν τις ισχύουσες νομικές διατάξεις. Όχι μόνο λοιπόν το ποδόσφαιρο εγγράφεται ευθέως πλέον στην πολιτική κονίστρα, αλλά διαιωνίζεται έτσι μια άτυπη και ανομική κατάσταση που συμβάλλει στα μέγιστα στην αναξιοπιστία του. Το περίεργο είναι ότι η αναξιοπιστία αυτή διευκολύνει τους πάντες, τον καθένα βεβαίως για δικό του λογαριασμό. Επιτρέπει ελιγμούς της στιγμής που δύσκολα κανείς θα τολμούσε αν λειτουργούσε ένα απαράβατο θεσμικό πλαίσιο. Διότι το ζήτημα δεν είναι αν υπάρχουν τυπικές ρυθμίσεις, αλλά αν αυτές τηρούνται δεσμευτικά από όλους. Ενώ όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη αποδέχονται την αναγκαιότητα των θεσμικών μέτρων, διαφωνούν στον τρόπο εφαρμογής τους. Κάτι που φυσικά δεν περιορίζεται στο χώρο του ποδοσφαίρου, αλλά επεκ-

τείνεται σε όλους τους τομείς της κοινωνικής μας ζωής.

Όσοι επενδύουν στο ποδόσφαιρο, το κάνουν για δύο κυρίως λόγους: για να αξιοποιήσουν το κεφάλαιό τους και να αυξήσουν το κύρος τους. Πολλές φορές μάλιστα μόνο για το δεύτερο, γιατί το χρήμα από μόνο του δεν αρκεί. Το ποδόσφαιρο σήμερα προσφέρει δυνατότητες προβολής μεγάλες.

Η αξία χρήσης όμως του εμπορεύματος "ποδόσφαιρο" δεν περιορίζεται μόνον στους παραγωγούς και στους διαχειριστές του: τους προέδρους και τα μέλη των ΠΑΕ, παράγοντες, παίκτες κλπ. Αφορά άμεσα τους πολιτικούς. Αν αντί της εθνικής ομάδας μπάσκετ το '87 ήταν αντίστοιχη του ποδοσφαίρου, υπάρχει καμμιά αμφιβολία ότι οι πολιτικοί μας θα προτάσσονταν εν χορώ στις κερκίδες του Ολυμπιακού Σταδίου; Επίσης τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ)) κάνουν τη δουλειά τους: ακολουθώντας τη λογική της αγοράς καλύπτουν ότι αφορά ένα δημοφιλές άθλημα. Οι πολιτικοί επίσης κάνουν τη δουλειά τους: θηρεύουν συμπάθεια και ψήφους. Φυσικά και οι ιδιοκτήτες των ποδοσφαιρικών εταιρειών δεν χάνουν: αξιοποιούν το οικονομικό και συμβολικό κεφάλαιό τους. Θα μπορούσαμε να δούμε το ποδόσφαιρο μέσα από ένα τριπολικό σχήμα: ΠΑΕ-ΜΜΕ-Κέντρα Πολιτικής Εξουσίας. Πρόκειται για συγκοινωνούντα δοχεία που αντιπροσωπεύουν διαφορετικής φύσεως συμφέροντα και κέντρα λήψης αποφάσεων. Τα συμφέροντα αυτά δεν είναι απαραίτητο πάντα να ταυτίζονται. Ανάλογα με την οικονομική, συμβολική και πολιτική επιρροή των τριών πόλων δημιουργείται κάθε φορά και διαφορετικός συσχετισμός δυνάμεων. Έτσι μέσα από τα συμφέροντα αυτά, όπου ο καθένας επιδιώκει τη βελτίωση της θέσης του, προκύπτουν συχνά αθέλητες πολιτικές συνέπειες, τις οποίες ενδεχομένως να μην έχουν όλοι εξαρχής ή και

στον ίδιο βαθμό επιδίωξει.

Τα προβλήματα όπως διαπιστώνουμε του επαγγελματικού ποδοσφαίρου είναι πάρα πολλά. Λύσεις υπάρχουν. Οι προτάσεις του Ελεγκτικού Συμβουλίου μας βρίσκουν απόλυτα σύμφωνους. Τις παραθέτουμε όπως αναφέρονται μέσα στην έκθεση που κατατέθηκε στον Γενικό Γραμματέα Αθλητισμού ("ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" 15.8.90).

" 1) Αυστηρός έλεγχος της πολιτείας για την εφαρμογή από τις ΠΑΕ των νόμων και υπουργικών αποφάσεων που διέπουν το επαγγελματικό ποδόσφαιρο.

2) Υποχρεωτική εφαρμογή του Ενιαίου Λογιστικού Σχεδίου.

3) Αναβάθμιση του ελέγχου διαχείρισης των ΠΑΕ.

4) Υποχρεωτικές οι καταθέσεις χρηματικών διαθεσίμων στις Τράπεζες. Πληρωμές μόνο με επιταγές πάνω από ένα ορισμένο ποσό (π.χ. 50.000).

5) Να απαγορευτεί η χορήγηση, από τις ΠΑΕ, δανείων σε ποδοσφαιριστές, προπονητές και υπαλλήλους τους εκτός από κάποια μικροποσά για ταμειακή τους διευκόλυνση (π.χ. μέχρι 100.000 δρχ).

6) Σχετικά με τα διαρκή εισιτήρια:

- Να αναγράφεται σ'αυτά η τιμή πώλησής τους.
- Να αναγράφεται σ'αυτά ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του αγοραστή ή κατά την πώλησή τους να εκδίδεται παραστατικό με τα στοιχεία αυτά και τον αριθμό του εισιτηρίου.

7) Να αναπροσαρμοσθούν σημαντικά, αν δεν αφευθούν ελεύθερα τα όρια μισθών και πριμ ποδοσφαιριστών και προπονητών και ακόμη των ποσών μεταγραφών, δεδομένου ότι παρά την υπαρξή τους δεν ισχύουν στην πραγματικότητα και ακόμη γίνονται αιτία για σημαντική φοροδιαφυγή-εισφοροδιαφυγή από μέρους των ΠΑΕ, προ-

πονητών και ποδοσφαιριστών.

8) Στα Διοικητικά Συμβούλια των ΠΑΕ να μετέχουν υποχρεωτικά και φορείς όπως Τοπική Αυτοδιοίκηση, τοπικά Εργατικά Κέντρα.

9) Περιορισμός της παντοδυναμίας της πλειοψηφίας (προέδρων) και ενίσχυση των δυνατοτήτων άσκησης ελέγχου της μειοψηφίας (π.χ. αύξηση της απαιτούμενης πλειοψηφίας για μερικά βασικά ζητήματα κλπ.)"

10) Για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα της μείωσης της καθαρής θέσης των ΠΑΕ, να αυξηθεί ανάλογα το Μετοχικό τους Κεφάλαιο. Μέρος των νέων μετοχών να δοθούν (χωρίς την καταβολή τιμήματος) σε μαζικούς φορείς, όπως Τοπική Αυτοδιοίκηση -Εργατικά Κέντρα.

11) Αυστηρές προϋποθέσεις για επιχορηγήσεις:

- Φορολογική ενημερότητα.
- Ασφαλιστική ενημερότητα.
- Βεβαίωση του Ελεγκτικού Συμβουλίου ότι δεν διαπιστώθηκαν ανωμαλίες στη διαχείριση και εφαρμόζονται οι νόμοι, υπουργικές αποφάσεις κλπ. και ακόμη ότι η ΠΑΕ δεν οφείλει στο ερασιτεχνικό σωματείο.
- Αντίγραφο δήλωσης τελευταίας περιόδου ΦΠΑ, Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών, Φόρου μεταγραφών ή βεβαίωση της αρμόδιας ΔΟΥ (Εφορίας) ότι υπεβλήθησαν οι δηλώσεις αυτές.

12)-Να-απαγορευθεί-η-αύξηση-του-Μετοχικού-Κεφαλαίου-μιας ΠΑΕ, αν δεν έχει καταβληθεί στο σύνολό της προηγούμενη αύξηση.

13) Σε περιπτώσεις αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου των ΠΑΕ και προκειμένου να ασκήσουν οι παλαιοί μέτοχοι το δικαίωμα προτίμησης για αγορά νέων μετοχών, να ειδοποιούνται γι' αυτό

το σκοπό υποχρεωτικά δια ατομικής πρόσκλησης με συστημένη επιστολή, να δημοσιεύεται η σχετική πρόσκληση σε δυο εφημερίδος του κέντρου και σε μια τοπική εφημερίδα πλέον της υποχρεωτικής δημοσίευσης στο τεύχος ΑΕ και ΒΠΕ της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Το μέτρο αυτό θα περιορίσει τις δυνατότητες των μεγαλομετόχων να αποκτούν οι ίδιοι ή οι άνθρωποί τους, εν κρυπτώ τις νέες μετοχές.

14) Για να αποφευχθεί στο μέλλον ο έλεγχος των ΠΑΕ από πρόσωπα που η "οικονομική τους επειφάνεια" είναι προϊόν παράνομων ενεργειών (π.χ. κλοπή, ληστεία κλπ.) και ακόμη αμφιβόλου ήθους, θα πρέπει:

α) Προϋπόθεση για την απόκτηση μετοχών σε ποσοστό άνω του 5% του συνόλου των μετοχών μιας ΠΑΕ, να είναι η έγκριση της πολιτείας μετά την υποβολή στοιχείων σχετικών με την περιουσιακή του κατάσταση και του τρόπου απόκτησης της περιουσίας του (πόθεν έσχες). Η ίδια προϋπόθεση να ισχύει και προκειμένου να εκλεγεί κάποιος στα όργανα Διοίκησης της ΠΑΕ.

β) Προϋπόθεση εκλογής στο Δ.Σ. της ΠΑΕ, να είναι εκτός των παραπάνω και το λευκό ποινικό μητρώο των υποψηφίων μελών του Δ/κού Συμβουλίου".

Όπως γίνεται αντιληπτό, από τα παραπάνω, λύσεις υπάρχουν. Λύσεις-προτάσεις, οι οποίες βρίσκονται στα χέρια των υπευθύνων, στα χέρια της Αθλητικής ηγεσίας.

~~Η Αθλητική ηγεσία θα προχωρήσει ή θα βάλλει στο συρτάρι την έκθεση του Ελεγκτικού Συμβουλίου, όπως έκανε στο παρελθόν;~~

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Περιοδικό "Επικαιρότητα" τεύχ. 1ο 1982

-"Ελευθεροτυπία" 15/9/90

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	ΣΕΛ.
1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ	
2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	12
3. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο "Νόμος Περί Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών	42
4. " 2ο Ανάλυση άρθρων	47
5. " 3ο Συμετοχή ΠΑΕ	52
6. " 4ο Οικονομικά προβλήματα	83
7. " 5ο Συμπέρασμα προτάσεις. Επίλογος	89
8. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	F90
9. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	91

